

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 5, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 17

Penktadienis, Balandžio (April) 22, 1960, Toronto, Ontario

METAI XXIX

Mažnytiniai pocifistai Toronte panaudojo Velykas demonstracijai prieš ginklavi-

masi. Nuotraukoj matote demonstrantus su plakatais ant Bloor gatvės. Demonst-

racija surengė Church Peace Mission (Bažnyčios Taikos Misija).

15,000 Maršavo 54 Mylias Reikšdami Protentą prieš Nuklinį Ginklavimąsi

LONDON, Anglija. — Britanijos žmonės ir vėl parodė pavyzdį kitiems, kaip reikia kovoti prieš nuklinį ginklavimąsi. Net 15,000 žygiavo 54 mylias reikšdami protestą prieš nuklinį ginklavimąsi. Jie pradėjo žygiavimą Aldermastone, kur randasi nuklinė bazė, ir žygiavo į Londoną, kur įvyko milžiniškas mitingas. Dalyvavo 100,000 žmonių šiame mitinge.

Kanados Pianistė Skambino Vilniuje

Tarybų Sąjungos žinių agentūra Tass paskelbė per radiją, kad praėjusį šeštadienį skambino Vilniuje Kanados pianistė Maragret Ann Ireland, kuri koncertuoja Tarybų Sąjungoj. Ji paskambino Rachmaninovo Antrą Koncerto dėl piano.

Tarybų Lietuvos kompozitorius Balys Dvarionas, pasiklauses kanadietės skambinimo, pareiškė, kad pianistė skambino nepaprastai gerai, virtuoziškai.

"Mes turime savo eilėse gydytojų ir architektų, raštininkų ir darbininkų, kunigų ir studentų", pareiškė lyderis L. J. Collins, šv. Povilo katedros kanauninkas.

"Jie visi tvirtai nusistatę prieš nuklines bombas. Žmonės negalės šiuo tarpu numoti ranka į mus, kaip į šposininkus".

Žygiuotojus lydėjo keli džiazo orkestrai. Demonstrantai nešė daugelį plakatų, reiškiančių jų reikalavimus. "Etono Kolegija Piktinasi Bandymais!" sakė vienas plakatas, nešamas studentų.

Anksčiau toks žygiavimas, tik mažesnis, buvo suruoštas iš Londono į Aldermastoną, protestui prieš steigimą nuklinės bazės. Dabar, Britanijai pasukus link nuklinio ginklavimo, britai suruošė kitą demonstraciją, nukreiptą į Londoną, vyriausybės centrą.

Macmillano vyriausybė likviduoja taip vadinamo apsigynimo priemones. Girdi, nuo tarpkontinentinių sviedinių nėra apsigynimo. Vietoj to, ji eina prie taip va-

dinamo keršijimo priemonių. Kitai sakant, prie tarpkontinentinių raketų su nuklinėmis galvomis.

Darbo žmonės, iš kitos pusės, daro išvadą, kad keršijimas taipgi nėra joks apsigynimas. Koks jis nebūtų, nuklinis karas reiškia susinaikinimą. Laimėtojo negali būti.

Išsigelbėjimas glūdi taikoje, nusiginklavime. Žmonės to ir reikalauja. Užtektinai pinigų išeikvota visokioms raketoms dėl apsigynimo, kurio galų gale visai nėra.

GENEROLAS DE GAULLE ATVYKO Į Š. AMERIKĄ

OTTAWA. — Generolas De Gaulle, Francijos prezidentas, atvyko į Kanadą. Paviešėjęs Kanadoje, vyks į Jungtines Valstijas. Bendrai, jis išbus šiaurės Amerikoje ir Francūzų Karibėjuose 17 dienų.

Antradienį jis turėjo susitikimą su Kanados premjeru.

"Vargšai" Amerikiečiai Nepakelia "Skriaudos"

DETROIT. — Detroito Times editoriale ant pirmo puslapio pataria amerikiečiams praleisti savo vakacijas Jungtinėse Valstijose ir tokiu būdu parodyti nepasitenkinimą, kam Kanadoje išskaito iš amerikinių pinigų.

"Mes ilgai kentėjom šį išskaitymą iš mūsų pinigų", sako laikraštis. "Jų naujas triksas numušti du centus nuo amerikoniško kvoderio ir keturis centus nuo amerikoniško pusedolerio atsiduoda ne tik žioplumui, bet ir duokle."

"Jis turi savyje arogantiš-

ką implikaciją, kad mūsų pinigai yra antros rūšies".

Girdi, jeigu kanadiečiai taip jaučiasi, tai jie tur būt žiūrėti į amerikiečius kaip į antros rūšies kaimynus.

Laikraštis pamiršta, kad per daugelį metų kanadiečiai primokėdavo už amerikonišką dolerį po 10 centų. Tada buvo gerai. Nesvarbu buvo, kad amerikiečiai visai nenorėdavo imti kanadiškų pinigų, kada kanadiečiai atsilankydavo pas amerikiečius.

Kanadiečiai galėtų pasinaudoti Detroito Times patarimu ir nesilankyti Jungtinėse Valstijose.

Faktinai, imant proporcingai, tai amerikiečiai lankosi Kanadoje labai mažai. Kai kuriais metais kanadiečiai išleidžia Jungtinėse Valstijose daugiau, negu amerikiečiai vizitoriai Kanadoje.

Daugelio šalių pinigai žemesni, negu JAV. Nesigirdi, tačiau, kad kas keltų triukšmą dėl to. Meksikiečiai irgi kaimynai, bet amerikiečiai visai nedėjuoja, kad jų pinigai mažai vertinami Jungtinėse Valstijose.

Pikta amerikonomams, kad atsirado kaimynas, kur jų dolerį nuvertina iki 92 centų.

Negrai Studentai Tvirtina Judėjimą

RALEIGH, N. C. — Negrai studentai sudarė komitetą koordinavimui studentų judėjimo pietinėse valstijose prieš segregaciją.

Jie čia turėjo dviejų dienų konferenciją, kuri užgyrė praktikuojamą idėją geriau eiti į kalėjimą, negu užstatyti užstatą, kada areštuojami laike demonstracijos.

Pasitarime dalyvavo 142 atstovai iš 11 pietinių valstijų. Pasitarimą sušaukė Southern Christian Leadership Konferencija.

Pasitarimas pasisakė už ramią opoziciją segregacijai. Kitaip sakant, negrai nesims prievartinių priemonių, bet ramiu būdu kels opoziciją prieš segregaciją.

Pietų Afrikoje Siaučia Nacizmas

TORONTO. — Toronto Daily Star reporteriai ir negrų atstovai, per pasikalbėjimus ant televizijos, iškėlė viršun, kad Pietų Afrikoje siaučia vokiečių naciams panašus režimas. Kaip naciai kėlėsi kaip arijonai, taip afrikiečiai.

Star reporteris Norman Phillips sako, kad Pietų Afrikoje veikia slapta "brolija" kuri prilygsta amerikiečių Ku Kluks Klano organizacijai. Ta brolija nusistatėsi viešpatauti Pietų Afrikoje virš visų.

Reporteris mano, kad tos brolijos žmonių yra ir vyriausybėje.

Reporteris buvo uždarytas kalėjiman trims paroms už tai, kad jis gliai įsiknises į Pietų Afrikos "paslaptis".

JOHANNESBURG. — Policija nei kiek nemažina puolimo ant negrų, kurie priešinasi vyriausybės politikai. Atrodo, kad vyriausybė užsimojus žiaurumu sudaužyti afrikiečių pastangas įgyti lygias teises su baltaisiais.

Vyriausybė stiprinanti pasienio sargybą, kad neleidus išbėgti į gretimas kolonijas judėjimo lyderiams, kuriems grumoja arešto pavojus.

Policija daro kratas negrų gyvenvietėse, konfiskuoja visokius įrankius, kurie galėtų būti panaudoti kovoje, neišskiriant net lazdu.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanada ir Tarybų Sąjunga susitarė dėl prekybinės sutarties ir Kanados prekybos ministras Chruchill išvyko į Maskvą pasirašyti.

Sutarties pagrindu yra proporcija. Jeigu Kanada, pavyzdžiui, pirsis Tarybų Sąjungoje už \$1.00, tai Tarybų Sąjunga pirsis Kanadoje už \$2.00. Tai neblogas sąlygos. Jeigu tokia prekyba būtų su visomis šalimis, tai Kanados padėtis būtų labai gera.

Tarp kita, Tarybų Sąjunga pasižada pirkti Kanadoje kviečių 7,000,000 bušelių per metus. Tai per pus mažiau, negu pernai pasibaigusi sutartis numatė. Mat Kanados importas iš Tarybų Sąjungos buvo labai mažas, palyginus su eksportu į Tarybų Sąjungą. Jis nesiekė nei ketvirtadalis.

Kanados vyriausybė dar vis laikosi įsikibusi į amerikiečių raketas Bomarkus, bet iš Washingtono ateina nekoks žinios ryšium su juo.

Senatorius Dennis Chavez išsireiškė, kad Bomarkai yra nekoks apsigynimo įrankis.

"Rasi mes bandome pirmesti biedniams kanadiečiams sviedinius, kurie yra tiek netikę, kad mes patys negalime jų naudoti", pasakė

"Mes turime gerbti kanadiečius ir duoti jiems geriausią, ką mes turime, o ne ką tai tokio, kas netinka mum", pridėjo jis.

Tyrinėjimas suktybių prie mokesčio rinkimo už pervažiavimą tiltų Montreale iškelia viršun įdomių dalykų.

Pasitvirtina, kad mokesčių rinkėjai žėrėsi sau į kišenes gražias sumas pinigų. Tuom pat sykiu paaiški, kad asmenys, kurie matyti žinojo apie tai, vertė mokesčių rinkėjus dalintis su jais tais pinigais. Jie grumojo išdavimu, jeigu nesidalins.

Tyrinėjimas pertrauktas, bet po vėlykų bus vėl tęsimas.

Parlamentas dar vis terliojasi su perskyrų (divorsų) marmaliene. Dėl to apie 270 perskyrų bylų užlaikyta. Mat CCF (socialdemokratai) spriasi, kad jeigu parlamentas turi užgirti perskyrų bylas, tai jis turi peržiūrėti jas nuodugnai, kas jose yra. Pa-prastai, parlamentas mažai giliasi į jas.

Perskyrų bylos patenka į parlamente tik iš Kvebeko ir Newfoundlando, kadangi tos dvi provincijos neturi įstatymų, kurie leistų teismams spręsti perskyrų bylas. Tų provincijų perskyrų bylas svarsto senatas ir parlamentas. Dėl to jos dažnai už-

trunka labai ilgai.

Mokytojų Draugijos Manitobos komitetas peržiūrėjo mokytojų etikos kodą. Pusė komiteto narių pasisakė už tai, kad būtų išimta iš kodo mokytojo pasisakymas būti įsipareigojusiu dievui. Pirmininkas, kuris turės nusverti komiteto tarimą, pareiškė, kad palikimas ar išėmimas įsipareigojimo dievui, nepakeis mokytojo vertės.

Mokytojai nedaro priesaikos, jie tik įsipareigoja laikytis tam tikrų etikos taisyklių. Daugelis jų nebetiki dievui ir toks įsipareigojimas dievui prieštarauja jų įsitikinimams.

Kanadietis

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 408 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Aktų ir Akinių Specialistas J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Trenč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui, Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

KAS ČIA KALBA?

Nugį, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojimo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kietai viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikla veitui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustos naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

SVEIKINIMAI IŠ FRONTO. V. Ovečkinas. Apsakymas iš praeito karo. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 142. GELEŽINĖ SROVĖ. A. Serafinovičius. Apsakka. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 143.

MANO BRANGIEJI BERNIUKAI. L. Kasilis. Knygoje telpa 27 apsakymėliai. Knygyne Nr. 144.

RYTMETIS UŽGIRIŲ KAIME. Alg. Pocius. Knygoje telpa 11 apsakymėlių. Knygyne Nr. 145.

RAMYBĖS DRUMSTĖJAS. L. Solovjovas. Apsakka. Knyga 208 puslapių. Knygyne Nr. 146.

APYSAKOS. V. Laciš. Knygoje telpa keturios apsakos. Knygyne Nr. 147.

BROLYBĖS SĖKLA. P. Cvirka. Knygoje telpa keturios apsakos. Knygyne Nr. 148. ir 149.

PLIENO GIMIMAS. M. Rožicina. Apsakymas. Knyga 204 puslapių. Knygyne Nr. 150.

TAVO GYNĖJAI. L. Kasilis. Knygoje telpa 10 apsakymų. Knyga 104 puslapių. Knygyne Nr. 151.

KERSYTOJAS. Ed. Bornhioje. Apsakka. Knyga 118 puslapių. Knygyne Nr. 152.

PASAKOS APIE ITALIJĄ. Maksimas Gorkis. Knyga 188 puslapių. Knygyne Nr. 153.

DIENOS IR NAKTYS. K. Simonovas. Apsakka. Knyga 336 puslapių. Knygyne Nr. 154.

KALBOS-STRAIPSNIAI-LAIŠKAI. N. Ostrovskis. Knyga 208 puslapių. Knygyne Nr. 155 ir Nr. 170.

PETERBURGO APYSAKOS. N. Gogolis. Knyga 148 puslapių. Knygyne Nr. 156.

KOLCHIDĖ. K. Paustovskis. Telpa 17 apsakymėlių. Knyga 136 puslapių. Knygyne Nr. 157.

APŠVIESTAS LANGAS. M. Sluckis. Telpa 13 apsakymėlių. Knyga 144 puslapių. Knygyne Nr. 158.

ZVAIGŽDĖ. — E. Kazakevičius. Apsakka. Knyga 98 puslapių. Knygyne Nr. 159 ir Nr. 160.

DAINA. P. Cvirka. Joje telpa 23 apsakaitės-apsakymai. Knyga 276 puslapių. Knygyne Nr. 161.

JAUNUOLIS. F. Dostojevskis. Apsakka. Knyga 714 puslapių. Knygyne Nr. 162.

TARYBINĖ LIETUVIŲ PROZA 1940-1950. Įvairių autorių. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 163.

KOVA DĖL UGNIES. 2. Roni. Apsakymas. Knyga 204 puslapių. Knygyne Nr. 164.

RINKTINĖS TARYBŲ ŠALIES TAUTŲ PASAKOS. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 165.

SIMONAS DAUKANTAS. Jo rinktiniai raštai. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 166 ir Nr. 187.

SOCIALISTINIO DARBO DIDVYRIO ŽODIS. J. Dovydaitis. Publicistiniai aprašymai lietuvių didvyrių. Knyga 132 puslapių. Knygyne Nr. 167.

BAISTOJI GADYNĖ. A. Fromas-Gužutis. Apsakymai ir scenos veikalai. Knyga 640 puslapių. Knygyne Nr. 168 ir 213.

DRAUGAI IKI MIRTIES. J. Dovydaitis. Šeši apsakymai. Knyga 100 puslapių. Knygyne Nr. 169.

MORTOS VILKIENĖS DIVORSAS. R. Mizara. Romanas. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 171.

POVILAS JŪRKA. R. Mizara. Romanas. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 172.

ČKANOS. R. Mizara. Apsakka. Knyga 344 puslapių. Knygyne Nr. 173.

TARYBŲ LIETUVOJ

Apie Tai ir Nesvajojome

Gerai prisimenu 1922-1928-1938 metus. Pradžioje pie-
meniu ganiau. Tada dviračiu
pravažiavęs kelevis stebuk-
las buvo. Bėgdavome žiūrėti
ant vieškelio įspaustų į žemę
gumų pėdsakų. Tai stebėdavosi
visi, kas pasakydavo, kad kaimo
žmogus pirkto dviratį...

Ziemomis eidavome į mokyklą,
apsiavę medinėmis klumpėmis.
Tas pačias teko saugoti, branginti,
nes rudeni tėvas, jas padaręs,
sakydavo: "Žiūrėkit, galgonai,
kad jų užtektų iki pavasario".

Kai kas sugebėdavo, tikriau —
įstengdavo nusipirkti "krominę
eilutę" — atseit, kostiumą. Šiaip
visi nešiojome čerkasiuko, milelio
apsivilkimą — vyrai ir mergaitės.
Radijas dar buvo retas svečias,
tik 1935-1939 metais atsirado
detektoriniai, vienos-dviejų lempų
radijo aparatai. Bet kaimų buvo
sunkiau prieinami, nes jie
brangiai kainuodavo.

Apie kiną, teatrą, skaityklas,
klubus bei bibliotekas, nebuvo
nė svajojama. Tiesa, buvo knygynas
pavasarininkų, jaunalietuvių, ten
surinktos atliekamos knygos-palaikės.
Daugiausia būdavo seni žurnalai,
kalendoriai, sapnininkai, "Juokų
maišėliai", "Mėlynos kelnės" ir
kitoks šlamštas.

Sekmadeniais būdavo kaimuose
vakaruškos. Vieno kaimo berniukai
eidavo peštynių (kartais iki peilių)
su kito kaimo. Tokie "revanšai"
baigdavosi ir teismu.

Žmonės labai daug dirbdavo,
nuo saulėtekio iki prietemos.
Pasakysiu atvirai dabartiniam
jaunimui: tedirba

je pusę to laiko, kiek anksčiau
žmonės plūšėjo.

Dabar dingo balos, krūmai,
suvargės nuo darbo arklukas ir
artojas... Štai kad ir mūsų —
Pandėlio rajone. Pažiūrėkite
atsistojęs ant Naujasodės -
Panemunio kelyje esančio naujo
tilto: Vyžuona švariais, lygiais
krantais neša vandenį į Nemunėlį.
Kelias lygus, gerai žvyruotas,
tiesiasi kaip styga. Kas anksčiau
galėjo svajoti, kad šiuo keliu
kursuos keturis kartus per dieną
keleivinės mašinos.

Buvo metai, sunkūs metai: valstiečius
privarė iki varžytinių, o tada eik
į keturias puses.

Senesnieji prisimena draugiškų
vekselių istorijas. Prisiminę
keikia Rimšą, Labanauską ir
kitus, kurie dešimties dorų
valstiečių iš varžytynių išvarė.

Turėjome galimybę mes vaikščioti
mokyklon tik iki gegužės mėn.
1 dienos. Nuo tada reikėjo
karves ganyti. Kaip norėjosi
mokyti Rokiskyje, būti gimnazistu...
Deja, ten galėjo mokyti tie,
kurie įstengė sumokėti už
mokslą 170 litų, už butą —
10 lt. per mėnesį ir už knygas
— 30-40 litų.

Dabar mes turime Čedasuose
vidurinę mokyklą ir kelias kaimo
mokyklas. Pasakutiniame
dešimtmetyje iš mūsų nedidelės
apylinkės išsimokslino 3 daktarai,
3 inžinieriai, 6 mokytojai, neskaityt
šoferių, traktorininkų, mechanikų.
Radijas, keli laikraščiai, motociklai,
dviračiai, muzikos instrumentai
pas daugelį kaimo gyventojų —
kasdien būtinybė. Šiandien
ne naujiena

tai, tačiau visa tai noriu priminti
mūsų jaunimui, kurie ne visai
aiškiai supranta tuometinį
gyvenimą. Antra, norisi, priminti
ypač tiems, kurie iš anapus
vandenyno apverkiama mūsų
dabartinio gyvenimo "vargus".
Jie vis dar siūlo savo meškiškus
patarimus ir vilkiškas "užuojautas".
Ačiū jums, ponai, mums tų
paslaugų nebereikia. Mes
nenorime ligos atveju pasikliauti
likimo valiai, nes dabar susirgęs
ramiai galiu gulėti ir gydytis
ligoninėje. Už tai niekas karvutės
ar kito daikto nereikalauja
parduoti. Visa tai paliekame
Valstybės rūpesčiui.

Dabartiniam jaunimui nebeteks
pajusti vargo senatvėje, kas
būdavo buržuaziniams valdymo
metais.

Mes baigiame dvidešimtmetį.
Džiugu, matant tuos didingus
pakitimus, kuriuos ir šiai
dideli skeptikai pripažįsta.

J. Dovydėnas

Pandėlio rajono kolūkietis

Šimtas Koncertų

ŠIAULIAI. — Pamėgo šiauliečiai šį kolektyvą. Iš
nedidelio šokių ratelio ir kelių
dainos mėgėjų jis išaugo į
gausų 120 saviveiklininkų būrį.
Dabar statybos tresto meno
saviveiklos mėgėjai turi dainų
ir šokių ansamblių, estradinę
orkestrą. Pasižymėjusieji
saviveiklininkai yra betonuotojas
A. Gegeckas, staliai J. Jokubauskas
ir A. Buiša, dalytojas J. Spagevičius
ir kiti. Jie koncertavo ne tik
mieste, bet ir aplinkinių rajonų
kolūkiuose, buvo išvyšimokslino
3 daktarai, 3 inžinieriai, 6 mokytojai,
neskaityt šoferių, traktorininkų,
mechanikų. Radijas, keli laikraščiai,
motociklai, dviračiai, muzikos
instrumentai pas daugelį kaimo
gyventojų — kasdien būtinybė.
Šiandien ne naujiena

Neseniai statybos tresto saviveiklininkai pažymėjo
šventę — įvyko šimtas jų koncertas.

Saviveiklinė Dramos Studija

ROKISKIS. — Dar ne visi
liaudies teatro aktoriai yra
visapusiškai išsilavinę. Daugelis
neturi teorija pagrįsto aktoriaus
darbo supratimo. Ir tai nenuostabu.
Liaudies teatre vaidina mokytojai,
darbininkai, tarnautojai, o ne
profesionalai.

Kad liaudies teatras ateityje
turėtų meniškai pajėgius kadrus
ir visiems saviveiklos kolektyvam
vadovautų gerai paruošti žmonės,
nutarta įkurti saviveiklinę dramos
studiją.

Mokslas dramos studijoje
truks dvejus metus, — pasakoja
teatro-vyr. režisierius J. Kavoliūnas.
— Studijos lankytojai bus paruošiami
aktoriaus darbui, o taip pat
įsigys žinias, reikalingas dramos
ratelio vadovui kolūkyje, mokykloje,
įmonėje. Geriausi studijos lankytojai
bus paruošiami įstoti į Vals-
tybinę konservatoriją arba kultūros-
švietimo technikumą.

Vadovaus saviveiklos studijai
liaudies teatro režisieriai, o
metodinę pagalbą teiks šefai —
Panevėžio dramos teatro aktoriai
bei režisieriai ir Respublikinių
liaudies kultūros namų darbuotojai.

Į Kolūki

Geru žodžiu atsiliepia "Sėtos"
kolūkyje apie buvusias abiturientes.
Dabar tai šaujos kolūkietės.
Regina Pakelytė, Janina Montrimavičiūtė,
Sofija Jutkevičiūtė, Elena Ingilevičiūtė
ir kitos pernai kolūkyje išdirbo
1,400 darbadienių. Štai, S. Jutkevičiūtė
laukininkystėje išdirbo daugiau
kaip 200 darbadienių, o R. Pakelytė
išaugino 80 bekonų.

Jaunolius, kurie baigę vidurines
mokyklas padirbėjo gamyboje,
kolūkis siūnčia mokytis. Buvę
"Sėtos" kolūkio nariai jau mokosi
statybos technikumė, Veterinarijos
akademijoje.

Jaunieji "Sėtos" kolūkietės
priėmė kreipimąsi į visus rajono
abiturientus, ragindami juos
pasekti riazaniečių abiturientų
pavyzdžiu, eiti dirbti į kolūkius
ir tarpybinius ūkius.

P. Kavolis

"Moskvičius" Už Darbadienius

ŠILUTĖ. — Paskaičiavus, kiek
Kazys Toleikis gavo už pernai
išdirbtus kolūkyje darbadienius,
vienas kolūkiečių pasakė:

— Gražūs pinigėliai.
— Galėtum mašiną nusipirkti,
— pajuokavo kitas.

Suma apvali — 45 tūkstančiai
rublių. Taip "Artojo" kolūkis
atlygino kiaulių šėrėjui Toleikiui
už praėjusių metų darbą.

Kolūkietis iš tikro nutarė
nusipirkti lengvąją mašiną.
Neseniai Kazys Toleikis parsigabeno
iš Vilniaus naujausios laidos
"Moskvičius".

"Otelo" Klaipėdoje

KLAIPEDA. — Antrą kartą
uostamiesčio žiūrovai susitinka su
įžymiojo anglo dramaturgo V. Šekspyro
kūriniu. Prieš penkerius metus
Klaipėdos dramos teatras sėkmingai
pastatė jo "Romeo ir Džiuljetą".
Vakar buvo vėl pilnutėlė salė.
Klaipėdiečiai žiūrėjo teatro vyr.
režisieriaus V. Jasinsko pastatytą
V. Šekspyro dramą "Otelo".

Dekoracijas piešė dailininkė
J. Ceičytė. Pagrindinius vaidmenis
atliko: Otelo — V. Kancleris,
Dezdemoną — M. Dičpetrytė,
Jago — A. Gedvila.

Visa Klasė Stos Dirbti Į Gimtąjį Kolūki

SAKIAI. — Mintys apie ateitį
vienuoliktokams dažnai neduoda
ramybės. Jau ne kartą šį klausimą
aptarė su klasės auklėtoja, mokyklos
vadovais, klasės pirmininke Z.
Skulsciūte. Po truputį paaiškėjo
kiekvieno siekimai. Įvairius planus
turėjo vienuoliktokai — vieni
dirbti prie naujai statomos
Jurbarko hidroelektrinės, kiti —
gimtajame kolūkyje. Pastarųjų
buvo daugiausia. Todėl ir nutarė
baigę vidurinę mokyklą visa
klase liks dirbti "Nemuno
kolūkyje".

Dar pernai taip padarė Zarasų
rajonų Antazavės vidurinės
mokyklos abiturientai.

Sakių rajono Kidulių "Nemuno" kolūkio saviveiklos ansamblis. Nuotrauka dary-

ta koncerto metu Vilniuje, Filharmonijos salėje. Kartu su ansamblio dalyviais nusi-

fotografavo ir Tarybų Lietuvos vyriausybės nariai — Antanas Sniečkus (stovi

antras kairėje) ir Justas Paleckis (stovi krašte dešinėje).

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KEISTŲ ŽMONIŲ TURIME KANADOJE

Bankams paskelbus, kad sidabrinės amerikiečių monetos Kanadoje nebebus priimanamos lygiomis su Kanados monetomis, kadangi susekta, jog spekuliantai daro iš to biznį, pasigirdo verkimai, kad Kanada dėl to nustos labai daug turistų iš Jungtinių Valstijų. Girdi, Kanada pasidarys daugiau nuostolių, negu kad gera. Rodos, kad čia nepaprastai svarbus finansinis klausimas.

Be abejonės, nemažai amerikiečių lankosi Kanadoje. Bet kiek gi jie tų sidabrinų monetų atsiveža su savim? Daleiskime, kad jie atsiveža po kokį dolerį kitą. Tai kiek jie turi naudoti iš to dolerio, jeigu jie gali gauti už jį dolerį kanadiškais? Daugiausia kokį nikelį, penkis centus. Tai ką gi jūs manote, ar dabar amerikiečiai jau nebesilankys Kanadoje, kadangi jie nebeteks to nikelio? Juokinga ir kalbėti apie tai.

Kodėl gi bankai įmasi tokio žygio? Yra susekta, kad spekuliantai gabena į Kanadą sidabrinės monetos ir pasikui keičia bankuose lygiomis ant popierinių. Jie tokiu būdu daro neblogą biznį. Jeigu būtų leista tam plėstis, tai ilgainiui netrukdytų, kad Kanadoje būtų daugiau amerikiečių sidabrinų monetų, negu kanadiškų. Šis patvarkymas ir taikomas tiems spekuliantams. Ir jeigu šitie "turistai" nebevalgės varyti biznio, tai turizmas nenukentės.

Buvo laikai, kai Kanados doleris buvo pigesnis. Amerikiečiai dėl to nesibauginė. Ir turizmas iš Kanados dėl to nesumažėjo. Turizmas mažėja, kada jis mažėja, ne dėl sidabrinų monetų, o dėl kitų priežasčių. Dažnai būna patys turizmo biznio savininkai kalti. Jie nori nulupti nuo turistų paskutinį kailį, bet gražon duoti kuo mažiau. Turistą reikia vilioti, užinteresuoti jį kuomi nors. Sutaupymas jam penkių centų ant dolerio yra labai maža vilionė.

NAUJA BEDA "VADUOTOJAMS"

Vlikas ir kiti "vaduotojų" organai oficialiai pasisakė prieš lankymąsi Tarybų Lietuvoje. Jų spauda griežtai pasisako prieš vykimą į Tarybų Lietuvą dabar ar kada vėliau. Girdi, jie vyksią tik tada, kada Lietuvoje kapitalizmas bus atsteigtas. Bet tuo pat sykiu spaudoje pasirodo, kad New Yorko Lietuvių Tarybos, Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus, pirmininkas A. Varnas išskrido į Vilnių. Minima ir tūla ponis B. Paprockienė.

Tik įsivaizduokit, koks nervų sukrėtimas Grigaičiui, Šimučiui ir kitiems "vaduotojų" lyderiams. Tai "streiklaudytė", "skebavimas". Ir ką jie dabar darys?

Bet tai labai išmintingas Varno pasielgimas. Kodėl gi nepersitikrinti patiemis? Ir kas čia tokio blogo? Į socialistines šalis važinėja svetimi, tai kodėl neatsilankyti savo tėvynėj, nors jos santvarka ir valdžia skirtingos, negu pirmiau buvo?

Jeigu lietuvis yra nuosirdus, jeigu jam tikrai rūpi savo tautos reikalai, jis neturi baugintis pamatyti tikrovę, susipažinti su žmonių nauju gyvenimu. Gal kam nepatiks, bet jis žinos, kas iš tikrųjų ten dedasi. Taip galima išvengti bereikalingų pliovonų spaudoje ir viešuose bei privatiškuose susijimuose.

Tarybų Sąjungoje lankėsi ir lankosi labai daug žmonių. Jų tarpe matome labai aukštą kapitalizmo asmenų. Neatsilieka ir aukšti vyriausybės žmonės. Ir jie daug protingiau kalba, kada jie savo akimis pamato, kas iš tikrųjų tenai dedasi. Kam geriau kapitalizmas, tas pasilieka tokiu, bet jis nekliedi niekų ir apie socializmą.

Vizitai, žinoma, nepašalins ideologinių skirtumų, ideologinių nusistatymų, bet jie gali daug padėti žmonių susgyvenimui. Juk žmonėms reikia sugyventi, nori jie ar ne, jeigu nori gyventi, o ne susinaikinti. Ypač toks sugyvenimas reikalingas mažai lietuvių tautai.

Ar Yra Apsigynimas?

(Generalmajoro W. H. S. Macklino, pasiliuosavusio, laiškas Globe and Mail laikraščiui.)

Man malonu, kad jūs ir toliau rodote nepasitenkinimą apsigynimu ir toliau debatuojate klausimą. Beje, kas liečia tai, ką Dr. Claude Bissell iš Toronto universiteto sakė apie nukreipimą pinigų linkui apšvietos, aš nurodžiau trisdešimtyje prakalbų, kad pinigai, paleisti vėjais ant benaudžių Arrow (orlaivių — red.) būtų pastatę puikius universitetus kiekvienoje Kanados provincijoje ir aprūpinę juos viskuom. Taipgi būtų padengę vidutinio miesto bažnytinį biudžetą per 20,000 metų.

Pastarieji trumpi debatai atstovų rūmuose apsigynimo klausimu buvo, kaip ir jų pirmtakūnai — pilni triukšmo ir įtužimo ir nieko nereiškianti. Kontestantai vyriausiai tenkinosi svaidymu klaidinančių informacijų ir nereikšmių komentarų relatyviu technišku naudingumu ar nenaudingumu tokių prietaisų, kaip Arrow ir Bomarc. Nei vienas iš jų net nebandė įsigilinti į Kanados apsigynimo politiką, kad suradus, kokie vėžiai randasi tenai.

Arklis buvo naudingas militarinis instrumentas per tūkstančius metų, bet jo naudingumas praėjo. Jeigu aš dabar stovėčiau už sugrąžinimą arklį į mūsų ginkluotą jėgą, tai mažą pasitenkinimą man suteiktų tas faktas, kad visi mano arkliai būtų tiesioginiai "Man o' War" palikony, greitai ir tvirti. Tuoj būtų nurodyta, kad šitie gražūs sutvėrimai neturi nei tiek militarinės vertės, kiek seni kuiniai nuo plūgo, kurie negalėdavo išieiti iš risčios. Tas pat ir su Arrow ir Bomarc ir visais tokiomis. Nežiūrint to, koks jų techniškas išobulinimas, jie negali ir niekad negalės atlikti bent kokią militarinę funkciją. Nei vienas iš jų negalėtų ir negalės pastoti kelią rusams numesti nuklinę bombą ant Toronto, jeigu Rusija paleis tokią bombą.

Jūs abejojate naudingumu mūsų Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos jėgomis Europoje. Iš tikrųjų, čia debatai reikalingi. Pavyzdžiui, ar jums yra žinoma, kad kada apsigynimo ministras pranešė praėjusiais metais apie apginklavimą aštuonių Karališkos Kanados Oro Jėgos eskadronų su Starfighter orlaiviais, tai jis aktualiai skelbė visišką apsigyvimą militarinėje rolėje tų viešųjų? CF-100, kuriuos jie dabar turi, yra 100 procentų

apsigynimo orlaiviai; Starfighter (jeigu jie kada juos gaus) bus 100 procentų ofensyviniai ir apginkluoti amerikiečių nuklinėmis bombomis amerikiečių kontrolė. Jie bus nukreipti į svarbias prieš vietas toli toli. Kuris kitas bilijono dolerių projektas praėjo atstovų rūmuose be čirptelėjimo?

Ar jums žinoma, kad strateginė mūsų laivyno rolė buvo visiškai ir vogčiomis pakeista iš lydėjimo krovinių ir beviltišką uždavinį neleisti submarinams paleisti nuklines bombas į mūsų miestus? Nebuvo debatų dėl to.

Priežastis, kodėl liberalų opozicija yra tokia nesėkminga bandant pasipriešinti apsigynimo politikai, yra labai

paprasta; ji yra ta, kad visi svarbieji torių politikos dalykai yra tikrai tęsimas grūtų (liberalų — red.) linijos. Jos pagrindiniu akmeniu yra Amerikos nuklinė masinio atsikirtimo strategija, remiama terorizuojančia H bombos sulaikoma jėga. Ši strategija yra ne tik pikta, nemorali, ji taipgi yra visai subankrutavusi, nuo pat to laiko, kai Rusija pasidarė tiek pat pajėgi sunaikinti. Abipusis sunaikinimas nėra atsakymas.

Jeigu mes neisime prie šių mūsų apsigynimo politikos pagrindų ir neatsimesim nuo iliuzijų, kuriomis jie paremti, mes ir toliau mesime bilijonus dolerių į Apsigynimo Departamento dumblyną ir niekad nepadidinsime savo fizinio saugumo nei pakelsime savo vėliavų aukščiau šaltajame kare.

"Gone With the Wind"

Gal pamenate filmą "Gone with the Wind"? Tai buvo populiarus judis ir jo užvardinimas tapo priežodžiu, kuris dažnai panaudojamas ir šiandien. Šiomis dienomis vyksta daug įvykių, kuriems galima pritaikyti viršų minėto judžio uždavinimą. Štai vienas pavyzdys:

Ottawa praneša, kad Britanija panaikina programą, kuri siekė pagaminimo taip vadinamą "Blue streak" toli lekiančių sviedinių. Sulaikymas šių sviedinių gamybos paleido vėjais \$267,000,000.

Prie progos galime prisiminti, kaip Kanada paleido vėjais ruošdama Arrow orlaivius net \$500,000,000.

Velvet Glove sviediniai, taipgi jau užmiršti, kainavo \$24,000,000.

Sparrow sviediniai taipgi nulėkė su vėjais. Kiek jie kainavo, nežinia.

Amerikiečių Novaho sviediniai kainavo \$680,000,000. Orlaiviai F-104 — \$668,000,000. Rascal sviediniai — \$448,000,000. F-108 orlaiviai — \$160,000,000. ALG-27, elektroniniai prietaisai, \$183,000,000. F-103 eksperimentiniai koviniai orlaiviai — \$104,000,000. Goos, tolimos distancijos sviediniai — \$137,000,000. T-61, motorai, \$37,000,000. Aukštos energijos kūras — \$55,000,000. P6M, jūriniai orlaiviai — \$387,000,000. Regulus, sviediniai, — \$120,000,000. P8-U-3, koviniai orlaiviai, \$136,000,000. Viso \$3,115,000,000.

Britanijoje, apart viršų minėtų \$267,000,000, nuėjo vėjais dar Orange William antitankinė raketa su \$18,350,000, Red Dean orlaiviniai sviediniai su \$21,360,000, Super Bloodhound sviediniai su \$11,080,000, Blue Steel skrendančios bombos su \$8,010,000.

Taigi, bendrai paėmus, vėjais nuėjo \$3,964,800,000. Graži sumelė ir tik trijų valstybių. Jeigu kartais pagalvojate, kur dingsta jūsų taksai, tai pasiklausykite vėjo, jis jums pasakys. Jeigu tie pinigai būtų dolerinėmis monetomis ir paleisti po vėjais, mūsų padangėj jie skraidytų pulkais, kaip tie štarai.

Saugokitės "Komunizmo"

Šiandien "komunizmas" taip išsišakojo, kad žmogui yra labai sunku apsisaugoti jo. Dažnai galima užėiti ant jo tenai, kur visai nesitikima.

Štai, Jungtinių Valstijų armijos pulkininkas William R. Kintner sako, kad kavos pertraukos (coffee break) įmonėse ir raštinėse yra "komunistinis išmislas", paskleistas pasaulyje rusų ideologijos.

Taigi, kada jūs paliekate darbą kelioms minutėms ir einate išsigerti puoduką kavos, jūs elgiatės komunistiškai, skleidžiate komunizmą.

Juokas juoku, bet tas parodo nekurių žmonių "išmintį". Ir, štai, tokie žmonės dažnai nešioja ne tik pulkininko, bet ir generolo ar ministro titulus.

HAVANA, Kuba. — Siera Maestra kalnuose susispietę grupė kenkėjų. Valdžios kariams į pagalbą stogo darbininkų ir fermerių milicija. Manoma, kad kenkėjų yra apie 100, kai kurie atvykę iš užsienio.

Tuo tarpu Havanoje suimti du amerikiečiai, pas kuriuos rado 50,000 pesų falsifikuotų pinigų.

Pastabos

Velykų proga bažnytininkai prikalbėjo per radio ir televiziją visokiausių niekų, skelbdami savo religijas. Bet tik retas kuris apsiėjo be propogandos prieš komunizmą.

Ypačingai gerą progą kunigai turėjo tą propagandą varyti bažnyčiose, kur Velykų proga daugiau žmonių rinkosi pasirodymui savo naujo apsilvinkimo.

Papiežius Jonas savo velykiniame sveikinime irgi nemažai krokodiliškų asarų išliejo prieš ateizmą bei socialistines šalis.

Jis apraudojo, kad socialistinėse šalyse nėra laisvės, asmeniškios ir religinės; kad žmonės spaudoje gyvena.

Žinoma, jis gina savo sosto biznį, kaip įmanydamas, o yra sakoma, kad iš jo esąs nebologas biznieriūs.

Tačiau, kad kapitalistiniams išnaudotojams socialistinėse šalyse nėra laisvės, — su tuo galima sutikti.

Bet kad tenai nėra religinės laisvės, tai papiežius, tą teigdamas, viaų akyse meluoja.

Patys kapitalistiniai atstovai atvejų atvejais tą yra įrodę savo pranešimais, duotais po atsilankymo Tarybų Sąjungoje.

Paimkime, kad ir šių dienų pranešimą, gautą iš Maskvos, kurį atsiuntė Globe and Mail reporteris Osgood Caruthers. Jis rašo, kad šįmet milijonai žmonių per Velykas lankėsi Maskvos bažnyčiose, cerkvėse ir kitų sektų šventnamiuose.

Kaipgi nėra laisvės, jeigu milijonai žmonių lankėsi bažnyčiose ir net nei vienas, jų nebuvo nei sulaikytas, nei sutrukdytas?

Papiežius meluoja per akis, kaip ir kiti tos rūšies propagandistai.

Nedrišdami pripažinti tiesos, kad moksliška tiesa sugriovė religijai pagrindus, jie kaltę meta "sovietinei priešpaudai".

Ką gi... Gal tai ir gera priemonė du žuikiu vienu šūviu šauti: kelti neapykantą tarybinėms šalims ir skeisti religinį tamsumą, — bet labai abejotina, kad bent vienas nušaus.

Gal "išmintingiausiai" šių praėjusių Velykų proga bus pakalbėjęs vysk V. Brizgys.

Jis savo sveikinime, tilpusiam "Tėviškės Ziburiuose", prie progos pareiškė, kad:

Pavasariėjant

Prolet-Aras

Eikim sutikti pavasario rytą,
Nors slidūs dar yra takai.
Meskim gyvenimą vargais suraizgyta,
Saulė jau teka ir mainos laikai.

Nors vėjai žiaurūs pūsti nestoja —
Nekartą saulę pridens debesiais,
Bet rytų kraštas gyvybe alsuoja,
Išbudina žemę žygliais drąsiais.

Gimsta jau gimsta pavasario dienos,
Sklandos tamsieji rūkai.
Šalčio ir ledo sukaustytos sienos
Dings lyg kad šmėklų pulkai.

Drauge su gimstančia naująja diena —
Taika, gerovė pasaulyje gims.
Varguoliams nušluostys rasotas blakstienas,
Skriaudų, neteisybės audros nurims.

Ką Kiti Rašo

J. Kardelis ir P. Alšėnas

J. Kardelio laikraštis pripėkojo kvailiausių dalykų apie mano kalbą, sakyta vasario 20 d. Brooklyne.

Na, ir ką gi? Barti Kardelį už tai, kam taip meluoja? Ne! Tai būtų tuščias darbas, tuščios pastangos. Jis melui skeisti leidžia laikraštį, jis iš melo pragyvenimą daro.

Kaž koks Pr. Alšėnas tuos J. Kardelio melus perspauzdino Čikagos marjonų "Drauge".

Toks tokį pažino ir ant arbatos pavadinio, sako žmonės.

Beje, Pr. Alšėnas yra ir Čikagos menševikų laikraščio bendradarbis. Jis ten rašo apgailėstaudamas "išvarginto" Antano Miškinio.

"Išvargintas" Ant. Miškinis ruošiasi be pasigailėjimo piekti visokius lietuvių tautos priešus, kurie minta iš šmeižtų ir klastų. Gaus ir Pr. Alšėnas!..

Su poetu A. Miškiniu buvau sutikęs Vilniuje. Jis gerai atrodo; pilnas ūpo ir ryžto savo plunksna padėti Lietuvos darbo žmonėms komunistinę santvarką statyti.

A. Miškinis jaučia ir žino, kad jis reikalingas Lietuvos liaudžiai.

O kam reikalingas Pr. Alšėnas? Jis bėga nuo Kardelio pas Šimutį, o nuo Šimučio pas Grigaitį, stengdamasis jiems prisigerinti, prisilaizinti — bandydamas juos

"Mirtis yra prisikėlimui ir gyvenimui".

Mes, žinoma, netikime, ką vysk. Brizgys sako, ir jo patarimų nevykdysime. Mes pirmą gyvenime, o paskui mirsime.

O "vaduotojai" tegu seka Brizgį... Pagaliau, jis jiems tą ir pasakė.

Z. Janauskas

pralenkti mele ir šmeižte.

Kokio gi atpildo už tai p. Alšėnas tikisi?!

— R. Mizara

—

Nebesuvaldo

Viena diena dviejuose "veiksnių" laikraščiuose tilpo viena kitai priešingos žinios.

"Draugas" net vedamajame (editoriale) kategoriškai pareiškia, jog — "Mes važiuosime, bet tik į nepriklausomą Lietuvą".

Cia jau nedviprasmiai Šimutis įsako marjonų avėlėm: Galėsite apsilankyti gimtinėje, kada ją "išlaisvins" jezuitai, nacionalsocialistai ir kitoki parazitai.

Tuom tarpu clevelandiškė "Dirva", kurios redaktorius Galdžiūnas Lietuvą "laisvina" ne blogiau už Šimutį, balandžio 4 dieną praneša:

"New Yorko lietuvių tarybos (atsait — ALT'o) pirmininkas A. Varnas išskrido į Vilnių... Lietuvių visuomenė ta kelione nustebinta ir jos reikšmę labai įvairiai aiškina".

Nepažįstu Varno, bet aišku, kad bene bus žmogus, sugebąs pats protauti. Aišku, kad jo viršininkai amžnieji ALT'o bosai Šimutis ir Grigaitis, nebūt leidę jam daryti tokį žygi — jei būt galėję sulaikyti.

Sekamą dieną tuo pat klausimu per dvi skiltis eikvojasi ir "Naujienu" senukas.

Tek daug rašalo ir popierio išeikvojęs, rodosi, turėjo ką nors išaiškinti. Ale kur tau! Jis nebūtų menševikų vadas, jei bent ką pasakytų suprantamai.

Įsivaizduokite tokią padėti: ALT'o suvažiavime nutarta niekam nevažiuoti Lieutovon, kol Grigaitis ją "neišlaisvins".

Gį dabar, ALT'o padalinio

aukštas pareigūnas, New Yorko srities pirmininkas A. Varnas jau Vilniuje!

Na ir buria ant pirštų menševikų tūzas "N". apžvalgoje: Gerai padarė p. Varnas ar ne? Ką daryti — ar nieko nedaryti — jei Varną ir poniją B. Papročkienę imis pasekti kiti. Pagaliau ką sakysime, jei grįžę jie ims pasakoti, kad Lietuva tebėra kaip buvusi į rytus nuo Baltijos jūros.

— L. Jonikas

Laisvė, Lygybė ir Brolybė -- Per Tvorą

N. Aukštuolis

Francūzai turi labai gražų obalą: "Laisvė, lygybė ir brolybė!" Jie, tačiau, kaip ir amerikiečiai savo "Laisvė ir demokratija!", dabar meta už tvoros.

Francijos premjeras Debre aną dieną pareiškė, kad jeigu Alžirija bus nepriklausoma, tai ji turės būti padalinta. "Atsiskyrimas", sako jis, "tikrumoje reikėtų padalinimą. Pats švenčiausias principas neleidžia, kad kitaip būtų".

Kitai sakant, Alžirijos francūzai ir kiti europiečiai nebus apleisti, jie bus išskirti iš nepriklausomos Alžirijos. Broliai francūzai neturės gyventi su Alžirijos arabais, kurie sudaro daugumą ir gali panaikinti europiečių privilegijas. Galima suprasti, kad francūzai pasilikę geriausius Alžirijos plotus, su derlingomis žemėmis ir industrija, o arabams būtų atiduota dykumos.

Štai jums ir "laisvė, lygybė ir brolybė".

Šitokia "problema" kamuoja ne vien francūzus. Olandai, belgai ir anglai, kurie turi kolonijų Afrikoje, irgi priversti mesti už tvoros tuos garsius obalsius. Jie taip pat nenori tos laisvės, lygybės ir brolybės pripažinti kolonijų žmonėms.

Tokia pati situacija Jungtinėse Valstijose. Pietinių valstijų baltieji nenori pripažinti teisių negrams valgyti viename restorane, važiuoti kartu autobusuose, traukiniuose, lankyti tas pačias mokyklas, net ir bažnyčias. "Laisvė ir demokratija" jiems svetimas dalykas.

WASHINGTON. — JAV ir jos aliantai bandysią baurinti Tarybų Sąjungą reikalavimu Vokietijoje "laisvų balsavimų", būtent, Adenauerio rūšies "laisvų" balsavimų.

TSRS tikrai laisvų balsavimų nebijo, bet ji laikosi to, kad pirmą pačios abi Vokietijos turi tuo reikalui susitarti, o ne kienu nors įsaku praveisti balsavimus.

ŠYPSENAS

Vistiek blogai

Jurgis turi labai pavyzdžią žmoną. Kada jis pareina vakare namo, ji apžiūri jo drabužius, ar neras kokio nors plaukelio. Mažiausias plaukelis sukelia jos įtariamą, kad vyras glamonėjasi su kitomis moterimis.

Vieną vakarą, nuodugniai apžiūrėjęs vyro drabužius, negalėjo surasti nei vieno plaukelio.

"Na, tai dabar pradėjai traukti su plikomis bobomis", užsipoilė ji ant vyro.

—

Apsigavo

"Kur tu gavai juodą akį?" klausia Mimi savo draugę.

"Mano vyras davė", atsako Fifi.

"Aš maniau, kad tavo vyras išvykęs į kitą miestą?"

"Aš irgi taip maniau".

—

Sunku pasakyti

"Aš važiuoju į Squaw slėnį su žmona pasižiūrėti Žieminių Olimpijadų", tarė vyras kitam vyrui prie stalo restorane. "Kaip tu manai, ar reikia pasiimti lenciušus?"

"Sunku pasakyti", atsakė antrasis. "Aš tavo žmonos nepažįstu".

Nesijuokit

Pietų Afrikos "teisingumo" ministras įspėjo baltuosius, kad jiems reikšią dirbti.

Nejaugi jų dievas neapsaugos nuo tokio "pragaro"?

—

Adlai Stevenson, du kartu buvęs kandidatu į JAV prezidentus demokratų tikietu, pareiškė, kad JAV užsienio politikai dominuoja "bergždžias komunizmas".

Kaip iš nevaisingo daikto, aišku, nebuvo ir pageidaujimų vaisių.

—

Nepriklausoma Lietuva praneša, kad Lietuvių Rašytojų Draugijos 1959 metų literatūros premija paskirta poetui Vladui Štaliui už jo eilėraščių rinkinį "Ant saulėgražos vamzdžio".

Jeigu jo eilėraščiai tokie, kaip užvardinimas, tai jis veitui tą premiją gavo.

—

J. Kardelis nedraudžia, kad R. Mizara būtų komunistas, bet jis spiriasi už tai, kad R. Mizara būtų komunistas, dzūkas ir lietuvis.

Bet jeigu J. Kardelis nori, kad Mizara būtų toks lietuvis, kaip kad pats Kardelis yra, tai jau geriau būtų kuo kitu, tik ne tokiu lietuviu.

Dr. Šaipokas

Naseras ir Kastras

S. KARPE

Šiuo laiku labai daug rašoma apie Kubą ir jos lyderį Kastrą. Kastras virto Jungtinių Valstijų ir kitų šalių kapitalistams tuo "bad boy", kuriam reikėtų gerokai įkristi pasiguldžius ant kelių. Kiti tiesiog šaukia, kad Fidelis Kastras ruošia kelią komunistų įsigalėjimui Kuboje.

Kada mes kalbame apie Kubos klausimą, mums visuomet reikia atsiminti Egiptą ir jo lyderį Naserą. Kada jis, Naseras, pradėjo reikalauti, kad anglai išeitų iš Egipto, kilo didelis skandalas. Ypatingai buvo pradėta gvoļu šaukti, kad jis atėmė iš svetimųjų Suez'o kanalą. Kas tuomet buvo prirašyta ir prikalbėta, dar atsimenate. Jis buvo toks ir toks. Primetama buvo ir komunistas. Egipto dienos buvo suskaitytos. Girdi, Naseras palaidos Egiptą.

Gelbėdami savo interesus, britai, francūzai ir izraelitai surengė militarinį užpuolimą. Ir būtų įvykusi nauja Egipto užkariavimo gadynė, jeigu ne viso pasaulio opinija. Agresoriai buvo priversti nusileisti ir sulaukyti savo karą.

Dar ilgai buvo šaukiama, kad Naseras sužlugdys Suez'o kanalą. Bet nieko tokio neįvyko. Neįvyko ir tos komunistų revoliucijos. Priešingai, pasirodė, kad Naseras yra taip pat antikomunistas. Ir po šiai dienai jis neduoda laisvės ne tik komunistams, bet ir kitoms partijoms.

Veikiausiai Egiptas būtų buvęs paklūpdytas, jei ne nauja situacija pasaulyje.

Visą Savaitę Uždaroj Kapsulėj

Daytone, Ohio valstijoje, springfildietis Courtney A. Metzger, 40 metų amžiaus, išbuvo savaitę laiko uždaroj kapsulėj. Jis žiūrėjo, ar gali žmogus gyventi tokioj uždaroj kapsulėj. Kada žmogus skris į kitas planetas, jam teks gyventi tokioj kapsulėj.

Pažymėtina tas, kad kapsulėj buvo prietaisai, kurie jo iškvėpuotą orą valė, kad būtų galima jį vėl naudoti. Taipgi prietaisai pakeitė tyru vandeniu jo šlapimą. Oro ir šlapimo valymui buvo naudojamas chemikalas, vadinamas potassium superoxide.

Žmogaus išbuvimas visos savaitės tokioj kapsulėj rodo, kad jis gali ruošti prie erdvinių skraidymų. Greičiausiai netruks ilgai, kai žmogus lėks sputnike apie žemę, o vėliau ir į mėnulį.

Tas faktas, kad dabar trečdalis pasaulio yra socialistinis, padėjo Egiptui atsilaikyti. Ne tik užtarimas buvo didesnis, bet ir buvo pas ką kreiptis materialės pagalbos. Vakarams atsiskaičius, Rytai atėjo su pagalba. Ir šiandien Egiptas eina pirmyn. Jis stato didžiausią užtvanką pasaulyje su Tarybų Sąjungos pagalba.

Kuboje vyksta beveik tas pats. Kastras su savo pasekėjais nuvertė diktatorių. Dabar jie praveda reformas. Tik čia vietoj Suez'o kanalo perimama iš svetimųjų kontrolės žemė, žmonės, bankai.

Amerikiečiai ir kiti bando trukdyti. Jie ne tik žodžiu smerkia, bet ir ekonominiai spaudžia. Tik tas dabar ne-

duoda pasėkmių, kokių siekiama. Kubai atėjo talkon Tarybų Sąjunga. Ji perka Kubos cukrų ir kitus gaminius. Kinija taip pat perka cukrų. Kuba dabar gali apsieiti ir be Amerikos.

Kas liečia komunizmą, Kuboje, kaip ir Egipte, nėra jokio komunizmo. Tos reformos, kurios pravedamos, nėra joks komunizmas. Ir jas remia visa liaudis, įskaitant ir komunistus.

Kubai, veikiausiai, bus sunkiau, negu Egiptui. Mat Kuba apsupta nedraugiškų šalių. Daugelyje Pietų Amerikos valstybių yra prilindusių Batisto šalininkų. Atsirado ir viduj grupės ginkluotų priešų. Jiems, be abejonės, padeda ir amerikinių kompanijų pasamdyti agentai. Bet galima manyti, kad visi priešai bus nugalėti. Nebent kas atsitiktų ir sugriautų Kubos žmonių solidarumą.

Iš Kur Atsirado "Šventųjų" Garbinimo Kultas

V. Laurinaitis

Katalikų ir kitų religijų tikybinėse apeigose labai paplitęs įvairių "šventųjų" garbinimas. Iš kur ir kokių būdu atsirado "šventųjų" kultas?

Į šį klausimą atsako žmonių vystymosi istorija.

Žydai dar prieš krikščionybės atsiradimą garbino Abraomą, Mozę ir kitus taip vadinamus pranašus. Musulmonai — Mahometą ir jo mokinius.

Dar pirminėje bendruomenėje atsirado tikėjimas, jog kai kurie žmonės gali būti ypatingais, aukštesniais už kitus. Todėl imta juos garbinti.

Katalikų dvasininkai niekuomet žemėje negyvenusiai Marijai, kaip tariamai dievo motinai, skiria ypatingą reikšmę. 431 metais Efeze bažnyčios susirinkimas patvirtino "dangaus karalienės" Marijos garbinimo kultą. Šį susirinkimą sušaukė imperatorius Feodosijus II, siekęs savo valdžioje sujungti tautas, garbinusias įvairias deives — moteris ir motinas.

Viduramžiais katalikų bažnyčia, norėdama suvirtinti imperatorių valdžią, pradėjo vaizduoti Kristų ir Mariją kaip ir žemės valdovus — su karūnomis.

XIX a. Romos popiežiaus nurodymu šalia karalienės Marijos pradėdama vaizduoti kaip paprasta sodietę, dažnai perversa kardu širdimi. Tokių Marijos paveikslų ir šiandien galima pamatyti muziejuose.

Visokiais būdais Marijos kultą reklamavo misijonieriai. Keliaudami po Afrikos miškus, jie platino Marijos

paveikslus, kuriuose ji buvo vaizduojama net negre.

1935 m. Italija užpuolė Abisiniją. Fašistai išleido plakata, kuriame Marija buvo vaizduojama stovinti ant tanko.

Katalikų dvasininkija nuolat stengėsi stiprinti Marijos kulto garbinimą. Lietuvoje buvo plačiai išreklamuota 16 "stebuklingų" Marijos paveikslų.

Kaip atsirado kitų "šventųjų" kultas?

Viduramžiais tūkstančiai karų, vargo ir skurdo persekiojamų žmonių, tarp kurių buvo nemaža silpnapročių, apsigyveno miškuose ir dykumose. Jie valgė žolės ir medžių šaknis, vietoje drabužių nešiojo suplyšusius skudurus. Vieni iš jų mirdavo badu, kiti pamišę nusizudydavo. Jų liguista vaizduotė sukurdavo visokių nebūty reginių.

Daugelį šių atsiskyrėlių, fanatikų bažnyčia laiko šventaisiais.

Pavyzdžiui, stambus turtois Mutijus, norėdamas tapti "šventuoju", paliko šeimą ir, pasiėmęs su savimi 8 metų sūnų, įstojo į vienuolyną. Vienuoliai vaiką nežmoniškai kankino ir įsakė tėvui įmesti j upę. Tėvas — fanatikas vos nenužudė savo sūnaus, bet vienuoliai prie upės jį sulaukė. Po mirties Mutijus buvo paskelbtas šventuoju.

Kunigai tikintiesiems bando įrodinėti, jog paukščiai ir žvėrys maitino gyvenančius olose atsiskyrėlius, vėliau tapusius "šventaisiais". Ypač apie tai mėgo kalbėti Plungės kapucinais. Jie tai stengėsi įrodyti ne tik žo-

džiais, bet ir "stebuklais". 1938 m. vasarą ne vienas Plungės miesto gyventojas matė vienuolį ilgu rudu apsiaustu, persijuosusį balta juosta, basomis kojomis sustingusį ant Babrungo upelio kranto. Jis stovėdavo nejudėdamas.

Kai susirinkdavo daugiau žmonių, kapucinas ištiesdavo ranką. Ant rankos nutūpdavo žvirbliai. Jis norėdavo tikintiesiems priminti pasakas apie "šventąjį" Pranciškų, besikalbantį su paukščiais ant jūros kranto. Šį reginį plungiečiai matydavo dažnai. Atidesni miesto gyventojai tuojau pastebėjo, jog vienuoliui ant rankos visados atskrenda tie patys prijaukinti žvirbliai ir greitai suprato "stebuklo" paslaptį.

Katalikų bažnyčia, norėdama išreklamuoti turtinuosius liaudies engėjus, sugalvojo įvairiausių legendų.

Misijonieriai ir kunigai prieš 50 metų, keliaudami po Afriką, stengėsi vietos gyventojams įrodinėti, jog "šventasis" Makarijus Sacharos dykumose rado žmogaus kaukolę. Kaukolė prabilo ir papasakojo Makarijui, jog ji esanti pagonių kunigo, mirusio prieš krikščionybės atsiradimą. Šio kunigo siela laikinai grįžusi į kaukolę, kad galėtų pranešti žmonėms, kokios kančios laukia netikintųjų pragare.

Tokių pasakų yra nemaža. Jos dvasininkijos sugalvotos darbo žmonių apgaulinėjimui.

XIX a. Italijoje kunigai skelbė, jog ugnikalniai yra pragaro vartai. Jie įrodinėjo, jog Sicilijos saloje Etnos ugnikalnis dažnai išsiveržia todėl, kad į pragarą patenka naujų nusidėjėlių sielos.

Dvasininkai ir dabar stengiasi išskelti naujus "šventuosius". Prieš kurį laiką Kvetkų parapijos klebonas Tamašauskas slapta bažnyčioje prie altoriaus pakabino buržuazinio nacionalisto, bandito Dainausko portretą. Sakydamas pamokslą, klebonas paskelbė, jog tai naujas parapijos šventasis Teofilis II ir liepė sunkiomis gyvenimo valandomis kreiptis į jį ir aukoti pinigų. Tačiau pamatęs tikintųjų pasipiktinimą, Tamašauskas buvo priverstas išmesti iš bažnyčios darbo žmonių žudiko portretą.

PORT ELIZABETH, P. A.

— Du milijonai negrų, gyvenančių Transkei rezerve, rytinėje Cape provincijos dalyje, pradėjo judėjimą išvarymui 23,000 baltųjų, kurie randasi šiame rezerve. Jie daugumoje užima administratyvines pareigas.

Jeigu nėra vietos negrams tarp baltųjų, sako jie, tai baltiesiems netinka būti negrų rezervuose.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Bernatonis, Windsor, Ont., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir prisiuntė atnaujintą.

S. Paberalis, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

W. Kurila, Raith, Ont., atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

P. Malinauskienė, Chicago, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Janušas \$2.00 ir du skaitytojai po 50 c.

F. Gutauskas, Forest, Ont., lankėsi KLLD Toronto kuopos ruoštame pareigime, savitę praleido su savo draugais Toronte ir išvykdamas paaukojo LB paramai \$2.00.

J. Vilkelis, Toronto, atnaujino sau prenumeratą ir atnaujino metinę prenumeratą į Lietuvą.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$16.00 surinktų aukų. Aukojo: LB Rėmėjai \$15.00 ir P. Keršulis \$1.00.

V. Masienė, Weston, Ont., per Pet. Pajuodį atnaujino prenumeratą ir pridavė naują prenumeratą.

Patys atnaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Ivanaitis, Chicago, Ill., \$4.00;

J. Krivickas, Montreal, \$4.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Mainierių Unija Turi \$110,000,000

WASHINGTON. — United Mine Workers of America unija, kuriai ilgus metus vadovavo John L. Lewis, turi \$110,315,080 kapitalo. Ši suma neturi nieko bendra su \$100,000,000 šalpos ir senatvės fondu.

Pinigai investuoti bankuose, įvairiose kompanijose, nejudomojo turto biznyje. Už visus investus unija gauna į metus nuosimčiais \$1,718,388.

Unija kontroliuoja 40 procentų National Banko veikiančio kapitalo. Šis bankas skaitomas didžiausiu banku Washingtone.

Tymsterių unija skaitoma didele ir turtinga, bet jos turtas siekia tik \$38,418,263.

MASKVA. — Balerina Galina Ulanova gaus pensijos po 4,000 rublių kiekvieną mėnesį. Taipgi ji dar ir balete pasirodys, tai už kiekvieną dalyvavimą gaus po 2,500 rublių priedo prie pensijos.

Kometų Mislė

(Tasa)

Kas gi yra tie nuostabūs uodeguoti dangaus kūnai? Pagal vieno amerikiečių astronomo 1950 m. sukurtą modelį, kometos branduolį sudaro į ledą sušalę vanduo, amoniakas ir metanas, kurie "užteršti" meteoritinių dulkių priemaišų. Komet-ledkalinis šimtus ir tūkstančius metų pamažu keliauja savo orbita beveik absoliutaus nulinio temperatūroje (—273 laipsniai C). Artėjant į periheliją, maždaug 10 AV atstume nuo Saulės, pradeda jaustis kaitinimas. Į Saulę nukreiptos ledkainio dalies temperatūra pakyla, ir sušalusios dujos pradeda garuoti. Aplink ledkainį susidaro didelis peršviečiamas apvalkalas. Tuo laiku kometa ir pastebima iš Žemės kaip silpnas miglotas debesėlis. Kometai artėjant prie Saulės, garavimas stiprėja ir pastebimai didėja galva, pasiekdama kelis šimtus tūkstančių kilometrų skersmens. Iš ledkainio srovėmis veržiasi įvairios dujos, kartu išnešamos meteoritines dulkes. Ultravioletiniai Saulės spinduliai suskaido dujų molekules ir jas jonizuoja. Iš amoniako, metano ir kitų dujų susidaro nepastovios molekulių grupės, turinčios daug laisvos cheminės energijos. Ši energija išsilaisvina gausių sprogimų metu. Tada iš branduolio išmetama dar daugiau dujų ir dulkių. Išmetas daleles veikia Saulės šviesos ir įelektrintų dalelių slėgimas, ir jos juda tolyn nuo Saulės, sudarydamos uodegas. Kometai praėjus perihelijui, viskas kartoja atvirkščia tvarka. Kometa tolsta nuo Saulės ir branduolys vėsta, sprogimai liaujasi, sumažėja garavimas, pagaliau išnyksta uodega ir mažėja galva. Kometa vėl virsta šaltu ledkainiu, pamažu grimztančiu į absoliutinio nulio šaltį.

Iš kur atsirado šie keisti ledkainiai, skriejantieji tokiomis orbitomis? Per pastarąjį šimtmetį, sukurtas daug įvairių hipotezių, kurių bando vienai ar kitaip aiškinti kometų kilmę ir dabartinį jų pasiskirstymą. Dabar plačiausiai paplitusi dar praeitame amžiuje Olberso iškeltoji hipotezė. Pagal ją, kometos susidarė kartu su asteroidais ir kitais mažais Saulės sistemos kūnais sprogus planetai, kuri kadaise skriejo tarp Marso ir Jupiterio. Didesnės šios planetos skeveldros sudarė asteroidų šeimą, o mažesnieji medžiagos gabalai buvo išmėtyti sprogimo jėgos į Saulės sistemos pakraščius.

Olandų astronomas Oortas papildė ir išvystė šią Ol-

berso hipotezę. Pagal Oortą, mažieji sprogusios planetos likučiai sudarė didžiulį kometų debesį, kuris dabar iš visų pusių supa Saulę. Šiame debesyje kometos skrieja elipsiais, kurių periheliumai yra didžiųjų planetų atstume, o afeliumai nutolę iki 100,000 AV nuo Saulės. Tokiu būdu, šio debesio kūnai niekada neprieina prie Saulės arčiau Jupiterio ir todėl visą laiką būna užšalusioje būsenoje. Kai tokia kometa nueina į savo afeliją, nutolusį dešimtis ir šimtus tūkstančių astronominių vienetų, ją ima veikti kaimyninių žvaigždžių trauka, kuri pakeičia kometos orbitą ir kartais nukreipia ją į vidines Saulės sistemos sritis. Kaip tik tokias kometas mes ir stebime kaip "nau-

jas". Jos pirmą kartą per visą savo egzistavimo laikotarpį priartėja arti prie Saulės, įgaudamos ilgas uodegas.

Dalį ilgaperiodinių kometų iš minėtojo debesio paveikia Jupiterio ir kitų didžiųjų planetų trauka, ir jų orbitos taip pat būna pakeičiamos. Jos virsta trumpaperiodinėmis kometomis.

Visiškai kitaip kometų kilmę aiškina tarybinis astronomas S. K. Vsechviatskis. Pagal jį, kometos buvo ir yra išmetamos iš didžiųjų vulkaninių išsiveržimų metu. Tačiau ši hipotezė turi mažą šalininkų tiek tarybinų, tiek užsienio astronomų tarpe.

Kometų kilmės klausimas yra aktualus ir įdomus. Jo išsprendimas, gal būt, padės išspręsti kitas ne mažiau svarbias kosmogonijos problemas.

V. Straizys
(Mokslas ir Gyvenimas)

Ivairiais Klausimais

Rašo N. AUKSTUOLIS

Aną dieną Londono ligo-ninė mirė 2 dienų amžiaus mergaitė. O ji būtų galėjusi gyventi, kaip ir kiti, jeigu ne jos tėvai.

Tėvai yra jehovininkai. Šie religiniai fanatikai suradė biblijoje, kad žmogui nevalia valgyti kraują. Dėl to jie priešingi kraujo transfuzijai. Nors dabar jau veikia įstatymas, leidžiant laikinai atskirti vaiką nuo tėvų ir padaryti transfuziją, bet šiame atsitikime nebesuspėta.

Tai jau ne pirmas toks atsitikimas, kad dėl tėvų religinio fanatiškumo kūdikis turi mirti.

Jehovininkų Kanadoje priškaitoma tik 40,000, bet jie labai atkaklūs savo religijoj. Jie suranda toj biblijoj visokių pranašysčių, įskaitant ir apie pasaulio "pabaigą".

Aną dieną St. Catherine miestelyje, pietinėj Ontarijoj, hoki komandos direktorius G. Stauffer atsisakė iš savo vietos už tai, kad buvo norima, kad žaidimas įvyktų penktadienį prieš velykas, tai yra, didžiajame penktadienyje. Jis pareiškė, kad ir kiti du gali tą patį padaryti. Jie mat yra geri krikščionys. Na, ar čia ne keistas religinis fanatizmas? Ir kokia čia gali būti blogybė žaisti? Juk tai visai švarus užsiėmimas.

Tie patys žmonės veikiausiai susiję kur ištrauks po kokią bonką svaigalų, patriukšmaus. Ir tai nebus prieš religiją.

Dvasiškiai baisiai šiauriasi, jei kas pasiūlo leisti sporto užsiėmimus sekmdieniais ir šventadieniais: Girdi, prieš

tikėjimą daryti biznį šventomis dienomis. Bet bažnyčios daugiausiai ir daro biznį sekmdieniais ir šventadieniais. Juk pinigų rinklivos atliekamos kiekvieną šventadienį. Tai kunių biznis, iš to jie gyvena.

Sekmdieniais nevalia atidaryti kinoteatrus, statyti veikalus, jeigu imama įžanga. Bet sekmdieniais veikia radijas ir televizija ir skelbia biznį, už ką gauna atmokėti.

Darbas, sportas yra svarbiausi užsiėmimai. Tai kūryba, žmogaus atgaiva. Bet religininkai laiko tai nusidėjimu, jei tas daroma sekmdieniais.

Malda, prašymas duoti ką nors už dyką, be jokio darbo, yra ne tik paikas dalykas, bet ir negražus, savanaudiškas. O visa tai atliekama šventadieniais.

Grįžtant prie jehovininkų, norisi dar pridėti, kad tie žmonės netiki į sielos buvimą. Pagal jų tikėjimą, žmogus miršta ir nieko iš jo nebelieka. Bet jie tiki, kad dievas kada nors taip padarys, kad žmogui nebereiks mirti. Ir tai busi gana greitai įvykdyta.

Ir jie šiais kvailystes labai atkakliai perša kitiems. Jie išleidžia daug pinigų literatūrai, kurią dažnai dalina veltui.

Mrs. Nomme išvyko iš Hamiltono su savo 3 metų mergaite į Franciją, ieškodama stebuklingo mergaitės pasveikimo Liurde. Mergaitė serga reta kepenų liga, ku-

rios gydytojai negali pagydyti.

Panelė "švenčiausia", kaip matote, nenori nieko tai mergaitei padėti namie. Seima turi išleisti paskutines savo sutaupas, kad nuvežus mergaitę į Liurdą.

Gerai, žinoma, būtų, jeigu ši kelionė padėtų. Bet jeigu mergaitė vistiek mirs? Ar tai nebus nusikaltimas tu, kurie žmones kvailina su visokiais Liurdais?

Ivairenybės

Madagaskaro Sargybinis

Mažytė Tromelino salelė tik keturis metrus iškyla aukščiau jūros lygio.

Apsupta rifų žiedo, sala ilgai buvo nežinoma, nes ją aplankiusieji laivai, paprastai, negrįždavo. Tik 1722 m. gruodžio mėnesį prancūzų laivo "Diana" kapitonui Fejė pavyko prisitarti prie salos, nesudužus į rifus. Jis ją pažymėjo žemėlapyje Smėlingosios vardu.

Po penkiasdešimt metų prancūzų kapitonui Tromelinui pasisekė pakartoti vykusį Fejė manevrą ir galutinai praskinti jūros kelią į salą. Šio kapitono vardu ji ir dabar vadinama.

Būdama 500 km nuo Madagaskaro, Tromelino sala turi vieną liūdną pirmenybę — baisieji Indijos vandenyno uraganai ją aplanko 48 valandom anksčiau kaip Madagaskarą.

Bet šį pirmenybę ir suteikė jai vėlyvą garsą. Madagaskaro meteorologai susidomėjo Tromelinu, esančiu jūrinių kelių ir oro srovių kryžkelėje. 1954 m. gegužės mėnesį joje buvo įrengta meteorologinė stotis su šiuolaikiniais įrengimais ir aerodromu. Salelė, kaip sargybinis, saugo viesulus ir laiku pakelia aliarmą.

Seniausias Medis

Aukštų Siera-Nevados kalnų atšakose, Kalifornijos valstijoje, yra Inajo tautinė giria — draustinis. Visiškai neseniai mokslininkai — dendrologai labai susidomėjo šiuo nuošaliu Baltųjų kalnų kampeliu. Čia buvo aptikti seniausi medžiai pasaulyje. Dar nuo 1920 metų, kai čia dirbo profesoriaus Duglaso vadovaujama ekspedicija, buvo žinoma, kad Inajo tautinėje girioje auga labai seni medžiai. Vienas iš jų — Akuotoji pušis (Pinus aristata), turinti 1,500 m. amžiaus, buvo laikoma šios girios patriarchu. Akuotoji pušis — tai nedidelis, iki 30-40 pėdų aukščio medis. Tačiau jo skersmuo yra net 5 metrų. Daugelis pušų buvo ištirtos — suskaičiuotos jų rievės specialiu gražteliu.

Gauti rezultatai buvo tiesiog stebėtini. Beveik visoje girioje auga labai seni, iki 2,000-3,000 m. amžiaus medžiai. Vienas egzempliorius pasirodė besąs net 4,600 m. amžiaus. Taigi akuotoji pušis savo amžiumi pralenkia net garsiąsias sekvojas — Šiaurės Amerikos milžinus, Libano kedrus ir pagaliau šventąjį indų medį, turintį apie 4,000 metų.

Akuotoji pušis labai lėtai auga. Inajo girios įžymybių tarpe yra tos pačios pušies egzempliorius — nykštukas, turintis vos 1 m aukščio. Tačiau jo amžius — 700 m. Inajo tautinė giria vienintelė vieta visame pasaulyje, kur auga šie medžiai.

Nuskendusiuo Laivų Sala

Tiktai visiškai giedrą dieną nuo laivo, išplaukiančio iš Halifokso uosto, denio horizonte galima pastebėti siaurą smėlio ruoželį. Tai Seiblo sala, esanti už 150 mylių nuo Naujosios Škotijos krantų, Atlanto vandenyne. Sala priklauso Kanadai. Seiblo salą jūreiviai vadina Šiaurės Atlanto kapinėmis. Šimtai laivų sudužo į jos pakrančių rifus ir nugrimzdo į smėlį. Per pastaruosius šimtmečius prie šios salos įvykusių laivų katastrofų metu žuvo apie 10,000 žmonių.

Seni jūrininkai, kuriems pavyko išsigelbėti iš skęstančių laivų Seiblo salos pakrantėse, pasakoja, kad šios salos smėliai primena chameleoną. Jie greitai priderina savo spalvą prie vandenyno vandens spalvos. Tokiu būdu suklaidinti kapitonai vairuoja savo laivus į neišvengiamą pražūtį.

Seiblo sala — keliaujanti sala. Vandenyno bangos skaulauja jos vakarinę neriją, kuri pamažu nyksta. Tačiau, antra vertus, vėjo ir jūros bangų veikiamos naujos smėlio krūvos telkiasi rytinėje salos nerijoje. Todėl sala 230 m greičiu per metus stumiasi į rytus. Nuo 1766 m. ši sala "nukeliavo" 44 kilometrus. Kanados valdžios organai buvo priversti net penkis kartus perkeldinėti švyturi. Kinta ir Seiblo salos dydis.

Artėjant prie salos iš Halifakso pusės, galima matyti iš vandens ir smėlio kyšant savo reišą ties Seiblo pakrantėmis baigusiu laivų stiebus ir korpusus. Nustatyta, kad prie Seiblo salos yra sudužę 505 laivai. O dar kiek nežinomų aukų slepia vanduo ir smėlis!

Nuo praėjusio šimtmečio vidurio Seiblo saloje, kuri iki tol nebuvo gyvenama, veikia speciali gelbėjimo komanda. Dabar čia gyvena 20 žmonių, kurie aptarnauja sargybines stotis, 2 švyturius ir radijo stotį. Drauge su (Pabaiga ant 12 pusl.)

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Balandžio 9 dieną J. Braknio iniciatyva, talkininkaujant P. Trečiokienei, V. Likienei, K. Liokaitienei ir K. Keršienei, buvo suruoštos išleistuvės Rapolui ir Malvinai Karalevičiam, kurie išsikelia nuolatiniam apsigyvenimui ant ūkio.

Vaišės atsibuvo pas K. A. Keršulius. Didelis būrys susirinko palinkėti geros kloties seniems draugams naujame gyvenime ant ūkio.

J. Lesevičius pasakė keletą žodžių, apibūdindamas Karalevičių gyvenimą Montreale, kaip draugišką ir nuširdžių progresyvių lietuvių darbininkų.

Atminčiai nuo dalyvių dovanas įteikė P. Trečiokienė. Priedui prie to, buvo įteiktas kibiras karvėms melžti, maišelis sūriams slėgti. Girdi, Malvina neturėsianti pasiteisinimo, jeigu nesuslėgsianti gerų sūrių.

Miškinis su armonika pagrojo, o svečiai pasišoko polkūčių ir valsikų.

Balandžio 10 dieną M.L.S. D. Pašalpinė; Draugijos susirinkime pirmininkas A. Jonušis pranešė, kad praėjusius balius buvo pasėkmingas ir draugijai liko \$200.

Už tai padėka tenka draugėms Matiukienei, Keršienei, Morkevičienei, Balčiūnienei,

Meškaitei, Kriščiūnienei ir Joneliūnienei, Juraitienei, Vilkaitienei, Aleksandravičienei, jaunuolei L. Keršytei, nes jos netik vakarienę paruošė ir patarnavo, bet dar iškepė skanėsių ir paaukojo draugijai.

Pirmininkas kvietė narius, kad nors sykį per metus jaustųsi už pareigą dalyvauti draugijos parengime. Dalyvavimas ne tik duoda draugijai paramą, bet ir pagyvena patios draugijos veikimą ir pakelia ūpą veikiantiems nariams.

Albino ir Julytės Vaitiekūnų dukrelei Jean buvo suruošta priešvedybinė partija. Vestuvės įvyks birželio mėnesį su francūzų tautybės vaikinū.

Mūsų liginiai: P. Jurgutis turėjo operaciją ant vidurių Viktorijos ligininėj. M. Labūnienė turėjo operaciją ant vidurių General ligininėj. J. Smith (Jermalinskaitė) gydėsi Viktorijos ligininėj. W. Lukša randasi Viktorijos ligininėj. M. Kriaučeliūnienė lėpama iš buso paslydo ir pažeidė koją. Pirmą pagalbą suteikta General ligininėje. St. Čičinskienė puldama sulaužė ranką. A. Lesevičienė gydosi namie.

Visiems liginiams linkiu greitai pasveikti.

Montrealo dailės muziejui šiemet sukako 100 metų.

Nuo kovo 7 dienos iki balandžio 3 dienos muziejų atlankė 29,403 asmenys. Galeriją, kurioje buvo tarybinių piešėjų kūriniai, atlankė 18,145.

Dr. G. R. Fearnley, kurs daręs tyrinėjimus per daugelį metų, teigia, kad alus ir vynas skystina žmogaus kraują.

Layola kolegija nuo šios vasaros gaus universiteto teises. Tai bus ketvirtas universitetas Montreale.

Per 5 praėjusius metus į Kvebeko provincijos viešbučių industriją įnešta virš \$400,000,000.

Visoj viešbučių industrijoj dirba 60,000 darbininkų.

Šiuo metu Kvebeko provincijoj yra užvesta 589 bylos dėl perskyrų. 99 procen-

Lister Sinclair, kurs paruošė seriją paskaitų dėl Kanados radio moksliniais klausimais dėl vaikų.

tai bylų yra iš Montrealo. B. K.

Inkstų Ligos Gydymas Medumi

Inkstų, šlapimo takų ir šlapimo pūslės sutrikimus šių laikų medicina laiko viso organizmo susirgimu. Sergant šiomis ligomis, sutrinka normali širdies, kepenų, nervų ir belatakių liaukų veikla. Inkstai — tai nedidelis pupų formos porinis organas, sveriantis 120-130 g. Jie turi 4 milijonus kamulių bei kanalėlių ir yra labai svarbūs žmogaus organizmui. Inkstai pagrįstai vadinami "biologiniu koštuvu", nes jie pašalina iš organizmo galutinius apykaitos produktus, t. y. nereikalingas ir žalingas medžiagas. Per parą inkstai išskiria vidutiniškai 1,5 litro šlapimo ir perkošia ne mažiau kaip 100 litrų kraujo. Koks milžiniškas yra inkstų darbas, suprasime atsižvelgę į tai, kad žmogus turi kraujo ne daugiau kaip 6 litrus. Per parą šis kraujas daug kartų pereina per didelį inkstų kapiliarų tinklą ir grįžta atgal į kraujagysles. Todėl inkstų ligos būna labai rimtos. Jomis sergantieji turi gydytis ir maitintis pagal gydytojo nurodymus.

Jau prieš 2,500 metų didysis gydytojas ir mąstytojas Hipokratas naudojo medų, sutrikus inkstams, šlapimo takams ir šlapimo pūslėi.

Didysis tadžikų liaudies sūnus Ibn Sina (Avicena), kurio tūkstantąsias metines 1952 m. šventė mūsų šalis, taip pat patarė naudoti medų šiems sutrikimams gydyti.

Pastaruoju metu mokslinėje medicinos spaudoje pasirodė labai įdomių pranešimų apie medaus veiklumą, gydant inkstų ligas.

Calsas liginiams, sergantiems inkstais, pataria nau-

doti medų, kuris turi būti pagrindinė dieta, ypač sunkiais atvejais. Jo nuomone, medus labai gerai gydo inkstų ligas, nes turi labai mažai baltymų ir beveik visai jame nėra druskų, t. y. dviejų medžiagų, kurių reikia vengti inkstais sergantiems liginiams.

Zakas sėkmingai naudoja dideles medaus dozes (po 50-100 gramų per dieną) ir nustatė, kad medus visais inkstų ligų atvejais puikiai veikia ligos eigą. Be to, jis pastebėdavo, kad medus gerai gydo ne tik sutrikusius inkstus, šlapimo pūslę, bet ir kitus organus — kepenis, širdį, žarnas ir t.t.

Prof. A. Krichenšteinas taip pat nurodo, kad, sutrikus inkstams ir šlapimo pūslėi, reikia naudoti medų.

Kad medus gerai tinka kartu su gydomosiomis žolėmis, rodo ne tik ilgų amžių liaudies medicinos stebėjimai, bet ir pastarųjų metų moksliniai darbai.

K. Apinis nustatė, kad bičių medus gerai veikia, gydant inkstų ligas. Ed. Ertelis ir Ed. Baueris mano, kad sergantiesiems inkstų ligomis reikia naudoti arbatą iš paprastojo erškėčio uogų (15 g į pusę litro vandens) su medumi. Jie taip pat pataria nuo šių ligų gerti ridikų sunką (1/2-1 puodelį per dieną) su medumi. Kai inkstuose yra smėlio, Ed. Ertelis ir Ed. Baueris pataria naudoti alyvmedžių aliejaus su medumi ir citrinos sunkos po valgomąjį šaukštą 3 kartus per dieną.

H. Hertvigas rašo, kad, kai šlapimo pūslė būna silpna ir nelanko šlapimo, reikia naudoti medų.

Ad. Rafas savo knygoje "Mūsų namų draugas" rekomenduoja naudoti kaip tikrą ir pagrindinę priemonę nuo akmenų šlapimo pūslėje arbatą iš ožiažolės (Pinpinea) ir erškėčio uogų, verdant 15 minučių, ir gerti šiltą su medumi, po 1-2 puodelius per dieną.

Galima nurodyti dar daug įvairių receptų, pagal kuriuos medus suderinamas su įvairiomis gydomosiomis žolėmis, bet pagrindinis, svarbiausias ir veiksmingiausias vis dėlto yra medus.

Visiems žinoma, kad gliukozė šių laikų medicinoje užima itin garbingą ir užtarnautą vietą visų gydomųjų priemonių tarpe. Oficialiai gliukozę praktiškai naudojo Biudingenas tik 1917 m., tačiau kaip vynuogių ir finikų sunka ji buvo naudojama gydymui jau senovės Egipte. Sunku įsivaizduoti šių laikų liginines be šito patikimiausio ir artimiausio liginų draugo ir visų specialybių gydytojų padėjėjo. Stebuklingi gliukozės kristalai maitina širdies, kepenų, nervų, smegenų ir kitų organų ląsteles. Šie kristalai padeda organizmui energingai dirbti ir kovoti su liginėmis. Sergant inkstais, taip pat sėkmingai naudojama gliukozė.

Tarybinis mokslininkas profesorius S. Reizelmanas savo monografijoje "Inkstų ligos" rašo: "Vidaus ligų klinikoje plačiai naudojama gliukozė, įsvirkščiant ją į venas. Hipertoninis jos skiedinys (40%) reguliuoja osmozinę kraujo ir audinių pusiausvyrą, sutrikusią ūminio nefrito metu ir, atitraukdamas skystį nuo pastarųjų į kraują, gali būti ir diurezinė priemonė. Gliukozė taip pat yra vertinga maisto medžiaga, nes ji turi detoksikacinių savybių, plečia, matyt, venų indus, pagerindama koronarinę kraujo apytaką". Pagal gliukozės (vynuogių cukraus kiekį) bičių medus yra hipertoniškas jos skiedinys ir taip pat stipriai veikia organizmą, taip kaip ir įsvirkščiant gliukozę į venas. Be to, medus dar turi ne mažiau kaip 59 įvairias medžiagas. Tai — vitaminai, fermentai, mineralinės druskos, hormonai, antibiotinės ir daugelis kitų organizmui labai svarbių medžiagų.

Galima neabejoti, kad jeigu ant kiekvieno dirbančiojo, tarnautojo, moksleivio pietų stalo būtų bičių medaus, tai žmonija užmirštų daugelį skausmingų skrandžio bei žarnų, inkstų, nervų ir kitokių ligų, greit pagydomų šia stebuklinga priemone.

Baigiant reikia pasakyti, kad profilaktikos tikslams mes patariame plačiai naudoti bičių medų, o, gydant juo inkstų ligas, būtina vadovautis gydytojo nurody-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas: 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kaimo žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: Belair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Vakarai Traukiasi Nuo Nusiginklavimo

GENEVA. — Darosi aišku, kad nusiginklavimo konferencijoje, kurioje dalyvauja 10 valstybių delegatai, nebus prieita prie susitarimo. Matomai, kad tas reikalingas teks apsvaistinti viršūnių konferencijai.

Konferencijoje abi pusės pateikė savo planus ir viena kitos atmetė. Tada Rytų delegacija pasiūlė, kad konferencija svarstytų Jungtinių Tautų rezoliuciją, kurią 1959 m. asamblėja priėmė, ir kuri pamatiniai artima TSRS pasiūlymui, bet Vakarų delegatai atsisakė ir ją svarstyti.

mais, kuris gali nustatyti labiausiai veiklias medaus dozes.

N. Joičišas
Medicinos mokslų kandidat.
("Mūsų Sodai")

20,000 Demonstravo Pietinėje Korėjoje

MASAN. — Nemažiau 20,000 žmonių čionai sukėlė demonstraciją prieš Syngman Rhee valdžią. Demonstrantai nešė šūkius smerkiančius klastingus rinkimus ir valdžios puldinėjimus studentų, kurie demonstravo prieš klastas.

Policija vėl žiauriai puolė demonstrantus. Du jauni studentai užmušti ir 17 sužeisti.

Masenas yra industrinis uostamiestis pačiame gale Pietinės Korėjos.

Ši jau kelinta iš eilės demonstracija prieš Rhee diktatūrą.

Policija veda areštus. Suimtinėjami opozicijos darbuotojai. Vakare uždrausta žmonėms pasirodyti miesto gatvėse.

Balandžio 19 įvyko didelės

demonstracijos Seule. Policija šaudė į demonstrantus. Daug sužeistų ir užmuštų.

Bohlenas Pyksta Tarybų Sąjungon

WASHINGTON. — Pats žymiausias JAV diplomatas, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje, Charles Bohlen, siunčiamas Maskvon paruošimui ten prezidento Eisenhowerio pasitikimo.

James Hegerty, prezidento sekretorius, jau grįžta iš Maskvos, taip ir JAV ambasadorius Thompsonas.

Eisenhowerio vizitui matyti priduodama labai didelės svarbos abejose pusėse ir JAV ir TSRS.

VANCOUVER. — Vienas vancouverietis laike pirmo pasaulinio karo paslėpė Belgijoje didelį butelį romo. Šiemet jis nuvyko į Belgiją ir išsikasė tą romą. Bet kelionė ir kitos išlaidos jam kainavo \$7,023.99.

MASKVA. — Liepos mėnesį Turkijos premjeras Adnan Menderes atvyks į TSRS, o vėliau Chruščiovas apsilankys Turkijoje.

ROMA. — Negras kardinolas išėjo į ligoninę

DOMĖS!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užeiokit mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytos siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą

siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronto sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST

Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvarų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario

Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Maito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

ALEKSANDRAS BAUZA

Ruda Beždžionikė

Apsakymas

— Jūs viena? — kažkodėl sumišęs, ne vietoje paklausė Leonardas Pakštas, jaunas docentas, atvykęs į Palangą pailsėti po ilgos geologinės ekspedicijos į Lietuvos šiaurę.

— Viena... Kaip matote... — ji tai ištarė pusbalsiu, lyg atsidadus.

Cia, kur toluomoje, prie Birutės kalno, kerojo nepalietas žmogaus rankos pušynas, kauburiavo apaugę šiurkščia viksva kopos, plačia smėlio juosta leidosi prie jūros paplūdimys, o krantą skalavo tai rūsti, tai švelni banga, ši jauna moteris buvo panaši į Dianą, apsilvikiusią melsvu maudymosi kostiumu. Taip bent ši ankstyvųjų rugpjūčio mėnesio rytą pasirodė mokslininkui ir viengungiu Pakštui.

Jis ją buvo matęs ne kartą. Žinojo, kad jos vardas Albina, kad į Palangą atvažiuo be vyro ir leido laiką madingai apsirengusių jaunuolių kompanijoj. Kartais šeštadieniais juodos spalvos limuzinų pas ją iš Vilniaus atvažiuodavo vyras, architektas Gulminas, žilas sturulis su rūsčiu, paniurusiu veidu. Albina, eidama greta jo, panėsėjo į aukštą liekną mergaitę, rimtai žingsniuojančią su tėvu. Tai buvo nermalonus reginys, juo labiau, kad, išvažiavus vyrui, ji vėl tapdavo pabrėžtinai santūri, išdidi ir jos laikysenoje galėjai jausti šakmų šaltumą, kaip, gal būt, ir derėjo ištekėjusiai jaunuolei materialiai atvažiavusiai į kurortą be vyro. Tada Albina Gulminienė docentui darė gerą įspūdį, ir ypač jį žavėjo jos šviesūs plaukai, nerūpestingomis garbanėlėmis pasiurpę ant galvos, liekna ir jaunų sprinterio figūra ir akys, didelės, žalsvos ir kaip rytmetinė banga tyros. Tik docentui buvo jos gaila.

Krante, erdviame tarsi baltų dykumų platybėse, be jų, nė gyvos dvasios. Kurortininkai dar miegojo, už tankios želdinių sienos, saugojusios žemyną nuo lakiųjų Baltijos smėlynų, pienininkai baltomis striukėmis išvežiojo pieną ir kefyra po krautuves, sargai šlavė ūksmingas alėjas, mašinos laistė gatvių asfaltą, o iš sanatorijų ir polsionamų virtuvių sklido malonus viralo kvapas. Vienišas meškeriotojas, atsiremęs į turėklus, rymojo ant tilto. Vandenyje plūduriavo šis kamščio padaryta plūdė.

Albina, nuo saulės įdegiusi, — ir tas įdeginas ypatingas.

su auksiniu atspalviu, taip įrudina saulė tik prie Baltijos jūros, — stovėjo šalia numesto ant smėlio dryžuoto chalato ir žiūrėjo į puotojančias bangų keteras. Ant jos nuogų pečių, kaklo, antakių, blakstienų dar virpėjo vandens lašai. Pakštas pastebėjo, kad ji lyg nusigandusi, susirūpinusi, truputį liūdna ir tyli. Šį rytą, atrodė, jis pamatė ją iš vidaus. Bet iš tikrųjų gražus išorinis apvalkalas kitąkart esti apgaulingas. Gal būt, ir išdidumas, ir santūrumas, ir įsakmus šaltumas slėpė savyje kažką gilaus, rimto ir, kaip rodėsi docentui, tragiško. Bet, rasi, tai Pakštui atrodė todėl, kad šį saulėtą rugpjūčio mėnesio rytą jame paastrėjo jaunystės jausmas, toks negailestingas viskam, kas nejauna ir suseno.

Jis keletą sekundžių svyravo, nežinodamas, matyt, ką pasakyti, paskui kampuotu judesiu pakylėjo šiaudinę skrybėlę, jau kiek parusvėjusią nuo saulės, ir linktelėjęs galvą, pasakė:

— Likite sveikos, — ir nusišypsojo. Įdeges jo veidas su nublukusiais antakiais nuo šypsno pasidarė nuosirdžiai atviras.

— Negi nepalydėsite manęs? — kaprizingai paklausė, žaislingai žvilgtelėjusi į jauną žmogų ir tartum pirmą kartą pamačiusi jo gerą širdišką veidą su baltais antakiais.

— Mielai... jeigu jūs norite.

— Žinoma, noriu! Jūs taip įdomiai pasakojate apie savo ekspedicijas, — ji įkišo kojas su rožiniais nulakuotais nagais į batelius be užkulnių, pakėlė nuo žemės chalata ir, permetusi jį per ranką, vien maudymosi kostiumu nužingsniavo kartu su docentu.

Jie ėjo palei krantą link tilto. Kaip ir paprastai rytais, jūra alsavo vėsoma, sūrią drėgmę, neaprepiama platybe. Saulė buvo dar žemai, ir du ilgi šešėliai, prasimušę pro permatomą vandenį, judėjo vilnėtu dugno smėliu.

Jauna moteris besijuokiančiomis akimis paskersavo į docentą.

— Tai, vadinas, aukso ieškote? — lyg juokais, lyg rimtai paklausė.

Jos balso tone Pakštui pasigirdo pašaipą, ir jis sauskai atsakė:

— Lietuvoj, kaip žinote aukso nėra.

— Jūs nepykite, — susigriebė ji. — Man tiesiog į

domu sužinoti, ar mūsų geologams tenka ieškoti aukso, ar ne?

— O kodėl jus tai domina? Nafta ir akmenis anglis neblogesni už šį metalą.

— Bet aukso ieškotojai... Tai juk taip romantiška! — atsidaduso ir kiek ironiškai primėrkė akis.

— Gal būt. Nesiginčysiu. Bet aš aukso neieškau. Man domina degamieji skalūnai, kalkės, asbestas. Tai dabar mums kur kas svarbiau.

— Žinoma, žinoma, — raukdamą kaktą, sutiko ji ir nutilo.

Jos nupuolusiame balse, kaip atrodė docentui, sukambėjo liūdesio gaidelė. O, gal būt, ir tai jam tik pasirodė, gal būt, tai buvo ne širdgėlos, o paprasto nuobodulio prasiveržimas. Jo darbas buvo įdomus, mokslininkai prie jo traukte traukė, ir jis ištisomis savaitėmis, netgi mėnesiais būdavo ekspedicijose ir niekad to nesigailėdavo. Ekspedicijos praturtindavo jo patyrimą. Bet reikalauti, kar ir kitiems jo darbas būtų prie širdies, žinoma, neprotinga. Jis tai žinojo ir, pasakodamas apie ekspedicijas žmonėms, nieko bendra neturintiems su geologija, daugiausia kalbėdavo apie saulėtekisus, vešlį žolę ežerų ir upių pakrantėse, apie miškus, naktia atskleidžiančius savo paslaptis, apie paukščius, mėlynsparsius peteliškes ir dar apie tai, kas siejosi su kiekvienu žmogaus vaikyste ir jo šviesiausių dienų pergyvenimais. Gal būt, dėl to ir žmonės mėgdavo jo klausytis, o kai kas iš pžįstamų vadindavo poetu.

Docentas eilii nerašė, netgi nelabai jas mėgdavo, bet visai neįsiseidavo, kai ji taip vadindavo.

Ir dabar, eidamas palei krantą ir lyg išiklausydamas į ramų bangų ošimą, Pakštas su švelniu šypsniu, kuris teikė jo apyliesiam, nugairintam veidui savotišką pranašumo ir atleidimo išraišką, kalbėjo apie nuostabių gamtos grožį, apie tai, kiek žavumo jos keruose, kokia ji sudėtinga, apgalvota ir tiksli.

— Juk net rytmečio rasa atlieka savo funkciją, — pratarė kiek iškilmingai, ir vėl lūpų kertelėse — šypsni.

— O žmogus? —

— Tai irgi gamtos dalelė.

— Aš ne apie tai. Aš apie jo funkciją, — tyliai ištarė ji.

— O-o, tai didelė tema, mūsų gyvenimo tema, žmonių kovos... Joje mūsų egzistencijos prasmė, — aistringai, be šypsno pratarė docentas ir ūmai, tarsi kažką suvokdamas, paklausė:

— O jūs baigėte ką nors? —

Ji greit pažvelgė į mokslininką ir taip pat be šypsenos atsakė:

— Aš chemikė... — ir pasitaisė: — Tai yra aš baigiau chemijos fakultetą. — Jos veidas pasidarė rimtas, netgi griežtas. — Taip jau išėjau. Ištekėjau, vyras nepanorėjo, kad dirbčiau, na, aš ir sutikau. Ir likau viena... —

Albinos skruostai, švelnaus saulės įdegio paliesti, šiek tiek įdubo, vaikiškai putlios lūpos susičiaupė, o akyse šmėkstelėjo skausmas. Tik šmėkstelėjo. Paskui lūpos vėl truputį atsivėrė, akyse išsižiebė pirmąkart ugnelė.

— Ir jums nenuobodu? — paklausė, nenuleisdamas akių nuo jos atsimačiusio veido.

— Nežinau. Bet jūs pasakokite! Tai taip įdomu! — vėl sukruoto ji.

Ir jis pasakojo. Bet dabar docentas jau nebeieškojo žodžių, nesitaikė prie klausytojos. Geologams artimi chemikai, ir jis žinojo, kad bus suprastas netgi tada, jei kalbės geologo kalba. Dabar jo veide nebebuvo nei pranašumo, nei atleidimo išraiškos. Šypsniis irgi ištirpo. Docentas karštai, jausmingai kalbėjo apie paskutinę ekspediciją, kuri, be abejonės, daug duos liaudies ūkiui, šnekėjo apie savo spėjimus dėl rasto asbesto, dalijosi savo ateities planais.

Ji klausėsi įdėmiai ir, norėdama pratęsti kelionę, sulėtino žingsnius, o prie tilto sustojo. Vienišas meškeriotojas vis dar rymojo, atsiremęs į turėklus, ir žiūrėjo į plūduriuojantį kamštį. Balta žuvėdra skraidė viršum jo galvos, tarsi norėdama sušvelninti jo vienašypę. Ir giliu liūdesiu dvelkė nuo to lyg akvarele tapyto paveikslu neaprepiamos jūros fone.

— Kad ir juokingas tas meškeriotojas! Tiesa? — staiga pašaipiai tarytum išlepinta mergikė sušuko ji.

— Kodėl gi juokingas? — nustebė docentas. Šioje susimąsčiusioje figūroje jis nematė nieko juokingo. Priešingai, šis žilas žmogus bresnintiniu apsiaustu ir juoda suglamžyta skrybėle atrodė jam daug patyres ir išmintingas.

— Nagi jis be tikslo kumpso čia nuo pat aušros. Ir taip kasryt... kasryt...

Pakštui pasidarė pikta. Norėdamas užstoti meškeriotoją, jis šiurkščiai tarė:

— Ne, jūs neteisi, jis turi tikslą.

Ji nieko neatsakė.

Mediniais laiptais, kuriuos per audrą skalaudavo bangos, jie užkopė ant tilto ir pasuko į dešinę. Sustojusi ji apsilviko chalatu. Už nugaros tyliai užė jūra, o priešais, toluomoje, išslydęs iš tirštos žalumos, į dangų kilo smailas bažnyčios bokštas.

Lentų paklotu prie jūros raukė žmonės su rankšluostais, kempinėmis, muilu.

Kurortinis gyvenimas prasidėjo.

Pokalbio apie ekspedicijas Pakštas jau nebetęsė, na, ir Albina to nereikalavo. Eidami senų kaštonų pauksnėje, jie tylėjo. Standžiai aptemptu, lengvu chalatu apsilvikiusi, ji atrodė esanti kiek aukštesnė ir lieknesnė; batelių kulneliai stukčiojo į šaligatvio cementą, ir šiame garse aidėjo aikštingas moteriškas atkaklumas.

— Aš čionai. Sudie. — staiga ji atmetė galvą, nusišypsojo vien lūpomis ir, skubiu judesiu atidariusi vartelius, nubėgo prie mėlynos vilos su baltais langų rėmais.

Pakštas gūžtelėjo pečiais, nustebęs keista permaina, pastovėjo valandėlę prie atvirų vartelių, uždarė juos ir neskubėdamas nuėjo.

Jam patikdavo ankstūs rugpjūčio mėnesio rytmečiai, kada, atrodė, gamta nušėčiudavo, medžiai su vešlia lapija sustingdavo, o čiurliai, išvedę savo jaunikius į žydėję erdvę, švilpaujami nardė dangaus aukštybėse. Didi išmintis, tūkstantmečių išmintis glūdėjo ir dangaus ramybėje, ir medžių tyloje, ir umariame čiurlių skraidyme.

Docentas gerai leido laiką kurorte. Jis daug vaikštinėdavo, maudydavosi, isikasęs karštame smėlyje, kaitindavosi saulėje. Laikas greitai bėgo. Rugpjūtis jau kopė į antrą pusę, o saulė vidudienį dar kaitino kaip liepos mėnesį.

Rytas Pakštą viliojo jūra. Ir paplūdimys, net tomis ankstyvomis valandomis jau nebeatrodydavo toks tuščias. Docentas, žinoma, suvokė, jog taip rodėsi todėl, kad ir ji, jo "Diana", mėgdavo tas ankstyvas valandas. Jau iš tolo išvydusi aukštą, liesą jo figūrą, Albina modavo ranka, o jos akyse kibirkščiuodavo vaikiškas nekantumas. Reikia pripažinti: docentui tai būdavo malonu.

Jam patikdavo ir tai, kad jie ištisomis valandomis vaikščiodavo, atvirai šnekučiuodavosi, netgi ginčydavosi ir kartais, ypač kai Albina kalbėdavo apie gyvenimo prasmę, susipykdavo. Ji su atvira pašaipą žiūrėjo į jo taurumą, pareigos supratimą ir į visa tai, kas jam gyvenime buvo svarbiausia. Tačiau kivičiai tarp jų kildavo retai, nes jauna moteris su vaikišku nuosirdumu mokėjo juos užgesinti. Šis jos būdo bruožas kai kada pykino, kai kada juokino docentą. Jam rodėsi, jog jis teigiamai veikė Albina, kuri, tiesą sakant, kaip reikiant net ir gyvenimo nepažinojo. Vis rečiau jos žodžiuose girdėjosi pašaipą, vis dažniau ji susimąstydavo.

Laikas, atrodė, ėmė bėgti dar greičiau.

— Kodėl jūs šiandien taip vėlai? — kartą, kai jie jau

tapo geri draugai, su priekaištu sutiko jį chemikė.

— Ne, aš nepasivėlinau, tik jūs atėjote anksčiau, — spausdamas siaurą ir šaltą jos delną, linksmai šypsodamasis, pratarė Pakštas.

— Nejaugi? — ir ji nervingai nusiuko. — Tai, gal būt, todėl, kad man rūpi paklausti jus apie vieną dalyką.

— Na, klauskite.

Ir jis netikėtai išgirdo lyg nepažįstamą, truputį virpančią balsą, kuriame skambėjo ir prašymas, ir nerimas:

— Ar aš galėčiau... kaip jūs manote... galėčiau dalyvauti ekspedicijoje?

— O kodėl gi ne? Mums chemikai reikalingi.

— Tai... tiesa? — pakūdomis paklausė ji ir žvilgtelėjo jam į akis. Perregimybės akių drėgmė buvo graudus patiklumas, kuris tarsi iš vidaus apšvietė saulės pakuksintą jos veido aksomą.

Pakštas tyliai pasakė:

— Tiesa. — Jis neišlaikė žvilgsnio, nuleido akis ir vieną sekundę tarytum užsimeršė. Bet šioji sekundė sukrėtė jį. Per šią trumpą akimirką jis daug ką suprato. Ir, kaip tai bebūtų keista, jam pasidarė liūdna, kažko pagailo, prieš kažką buvo gėda. Ir jis pajuto greta savęs žmogų, kuriam, kaip atrodė, reikia padėti, kurį, gal būt, reikia net išgelbėti. Bet kodėl jam reikia padėti, kodėl jį reikia gelbėti, jis nežinojo. Gal tiesiog jo sužadinta vaizduotė prieš beprasmiskus paveiklus... Juk ji ištekėjusi, gyvena labai gerai. Žmogus nuo savęs vis tiek nepabėgs, tad kam jai prireikė dalyvauti ekspedicijoje? Gal tai kaprizas, romantiškos pasiilgimas? Juk ir dabar ji, lyg ko ieškodama arba norėdama užsimeršti, vakarais, po saulėlydžio, linksmy jaunų vyrų lydima, eina į restoraną ir — ilgesinga, kiek nuvargusi ir truputį liūdna — šoka su jais iki išnaktų. Tai irgi, tur būt, pasimetimas, irgi, matyt, noras pabėgti nuo savęs. O gal tai tik paprastas smalsumas, taip būdingas jauniems žmonėms.

— Jūs labai jauna ir jums kaip tik būtų gera dirbti pagal specialybę, — pratarė jis. — Tai uždegtų jus.

— O vakarykštė diena? ..

— Dar ne vėlu ir nuo jos atsisakyti, — supratęs jos užuominą, pasakė Pakštas.

— Jūs taip manote? ..

— Man rodosi, tai būtina, jeigu ji jums trukdo.

— Gal būt, gal būt... Šį rytą ji vėl klausinėjo docentą apie ekspedicijas, buvo susimąsčiusi, rami, kiek išsigandusi. Galimas daiktas, ji iš tikrųjų būkštavo savo drąsios minties. Juk atsisakyti vakarykštės dienos, atsisakyti praėities, kuria

rėmėsi visas jos gyvenimas, ne taip jau lengva.

Jos akyse rūpestis, o ploni antakiai kilstelėjo kaip mo kinės, atidžiai klausančios mokytojo. Bet dabar pasakodamas, Pakštas jautė, kad mąsto apie ją, gėrisi jos pravira burna, apvaliu smakru, glotniu kaklu. Jam netgi rodėsi, kod jos kūnas skleidžia vėsus jūros kvapą. Kartais jo žvilgsnis nukrypavo į jos stangrias kaip merginos krūtis. Tada, atrodė, jis atsipeikėdavo, nugarėdavo akis ir jam vėl darėsi liūdna ir buvo gėda. Jis juto, kad pamažu klimpsta į minkštus maurus ir, kaip tai ne keista, jam buvo gera, šviesu, džiugu ir visai nesinorėjo atsipalaiduoti nuo tų maurų.

Po to atmintino ryto jie daugiau pradėjo suprasti vienas kitą, jų pasivaikščiojimui trukdavo ilgiau ir šnekėjo jie ne vien tik apie ekspedicijas. Kai kada jie links-

mai šnekučiausi apie visokiausius dalykus. Ji tapdavo vaikiškai miela, kai pasakodavo apie savo gimines: provincialią motiną, kurios pomidorai, auginami darželyje, nė kiek ne blogesni už bulgariškus, apie tėvą, ilgus metus dirbantį pašte, brolių — žvejybinio tralerio kapitoną. Tik apie savo vyrą ji niekad nekalbėjo.

Šios temos nelietė ir docentas. Kai kartais jis galvodavo apie tą žmogų, jam darydavosi neapsakomai sunku. Taip būdavo, tur būt, dėl to, kad jis meilės klausimais iš prigimties buvo griežtas ir sąžiningas. Ir dabar jis tik žiūrėjo į savo pažįstamą, grožėjosi ja, klausėsi jos pasakojimų, ir malonus jausmas jį šildė. Pakštas žinojo, kad išsiskirti jam bus nelengva, o šios moters pavaišklus dar ilgai drums jo viengungišką gyvenimą.

(Bus daugiau)

Šis Tas iš Kanados Moterų Suvažiavimo

Balandžio 9 ir 10 įvyko Kanados Moterų Kongreso suvažiavimas puošnioj Union stoties salėj. Apie šį suvažiavimą buvo jau rašyta, bet galima dar šį tą pridėti. Ne dažnai tokie suvažiavimai būna.

Suvažiavime dalyvavo atstovės iš įvairių Kanados vietų, beveik iš visų provincijų. Tiesa, jis nebuvo toks skaitlingas delegatėmis, koks galėtų būti, bet buvo reikšmingas įvykis Kanados moterų gyvenime.

Suvažiavimą atidarė Mrs. Ostre. Padariusi trumpą įvadą, ji pakvietė Mrs. Nora Rodd, moterų judėjimo veteranę, apibūdinti Kanados moterų judėjimo už savo teises.

Mrs. Rodd yra žymaus advokato (dabar jau miręs) žmona. Mr. Rodd paliko gražią atmintį. Jis buvo didelis darbo žmonių draugas ir daug laiko atidavė gindamas streikierius ir politinius kalinčius. Aišku, Mrs. Rodd tuo pat laiku aktyviai veikė Kanados žmonių judėjime prieš reakciją, prieš badą, kuris sunkiaisiais krizio metais ne vienam žūrėjo į akis.

Mrs. Nora Rodd yra keliavusi po visą pasaulį ir užmezgusi ryšius su daugelio šalių moterų grupėmis. Pasakytiniu laiku ji buvo nuykusi į Korėją su delegacija, sugrįžus aplankė daugelį Kanados miestų ir perdavė kanadiečiams žinias, kurias ji surinko. Politikieriams tas labai nepatiko ir buvo siūloma ją areštuoti, bet ji neišsigando šitų grumojimų.

Kalbėtoja savo kalboje pa-

žymėjo, kad nors moterų judėjimas mini 50 metų, kaip susikūrė tarptautinis moterų judėjimas ir minima moterų diena, tačiau moterų kova ejo ir seniau. Jau 1894 metais Anna Buller ir Nelly McLean buvo areštuotos Vakarų Kanadoje už dalyvavimą mainierių streike.

Tais laikais Kanadoje buvo sunkus gyvenimas. Buvo samdomi vaikai įvairiems darbams su labai mažu atlyginimu. Moterys buvo priverstos vesti kovą prieš tai. Jos reikalavo, kad vaikai būtų mokinami, o ne verčiami dirbti.

Kanadoje moterys pionierės kovojo, kad moterims būtų leista lankyti universitetus ir būti profesionalėms. Emily Murphy ir Augusta Stone, vienos iš pirmųjų moterų pionierių, buvo priverstos mokintis Jungtinių Valstijų universitetuose, nes Kanadoje negalėjo įstoti į universitetą. Ėmė 12 metų, kol jos gavo leidimą praktikuoti mediciną. Doktorės Stone dukterė, po vyro Gelam, tęsė motinos pradėtą kovą. Jai pasisekė suorganizuoti moterų daktarių ligoninę, kas padėjo atidaryti Kanados moterims duris į universitetus.

Emily Carter, pašytoja, šiandien labai gerbiama. Jos piešiniai išskabinti Kanados sostinės Ottawos meno galerijoje. Tačiau jos pašybai nebuvo vietos per ilgus metus, nes ji buvo moteris ir kaip tokia nepripažįstama, nežūrint jos gaktumų.

Kanados progresyviame judėjime paliko gerą atmintį Becky Buhay. Ypatingai

daug ji atliko Kanados darbininkų gynime nuo persekiojimo, veikdama Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygų. Ji mirė 1948 metais.

Teko susitikti suvažiavime su daugeliu moterų pionierių, kaip Helen Gregory ir kitomis, bet čia neįmanoma visų išvardinti. Ir iš to, ką pažymėjau, galima susidaryti vaizdą, kad ne visada taip buvo ir moterys yra įdėjusios daug pasiaukojimo kovojant už gražesnį gyvenimą.

Labai įdomią paskaitą davė Mrs. Lamb iš Winnipeg, iš profesijos mokytoja. Jos paskaita užėmė dvi valandas ir pusę. Ji kalbėjo įvairiais šių dienų klausimais ir kaip jie paliečia ir mus, Kanados moteris. Ji citavo daugelį žymių pasaulinių asmenybių, kurie dažnai pasisako svarbiaisiais dienos klausimais. Jos pranešimas labai aiškiai nušvietė situaciją visame pasaulyje ir moterų užduotis.

Suvažiavimas gavo sveikinimų nuo Tarybų Sąjungos, Kinijos, Korėjos ir eilės kitų šalių moterų. Iš savo pusės, suvažiavimas pasiuntė sveikinimus eilės šalių moterims.

Iš atstovių raportų matėsi, kad Kanados Moterų Kongreso skyriai ir prie Kongreso afiliavę klubai atlieka nemažai darbo kultūriname bei organizaciniame moterų veikime. Ypatingai malonu paminėti Montrealo moteris. Tenai sąlygos buvo sunkios. Duplesio reakcija darė visokius trukdymus. Bet moterys nepaisė sunkumų.

Francūzų kilmės kanadietės suvažiavime papasakojo, kaip jos veikė ir ko atsiekė. Pavyzdžiui, už sulaukymą nuklinių bandymų, montrealietės pasirodė geriausiai. Jos taipgi aktyviai dalyvavo CBC streike, padėjo pikietuoti, atnešdavo suvožtinių ir kavos.

Jos laiko susirinkimus namuose, su paskaitomis, kurias duoda žymūs žmonės.

Jos aktyviai dalyvauja veikime vietiniais reikalais. Pavyzdžiui, Montreale knygynei vakarinėj miesto dalyje. Rytinėj dalyje gyvenantieji turi važiuoti į kitą galą miestą, kad gaus knygų pasiskaitymui. Jos rašo šimtus laišku, telefonuoja ir taip išjudina veikimą, kad situacija būtų ištaisyta. Jos reikalauja, kad apšvietos taryba įsteigtų išvežiojimą knygų, pristatymą į ugniagesių buveines, bažnyčias.

Beje, Montrealo delegatės perstatė vaizdą atsibuvusiame bankete šeštadienio vakare, atžymint 50 metų jubiliejų. Bankete buvo pagerbta Mrs. Helen Burpee. Jai buvo įteiktas ritinėlis su vardais Kanados moterų pionierių. Mrs. Burpee buvo

pirmoji Kanadoje moteris gavusi čarteriuoto akounterio pažymėjimą.

Susivažiavimas užsibaigė entuziastiškai. Jis atliko didelį žygi Kanados moterų judėjime.

A. Ylienė

Laiškas iš Lietuvos

Gerbiamoji Kanados lietuvių lietuviško laikraščio Liaudies Balso leidyklos vadovybė!

Nuoširdžiai esu dėkingas už laišku, kurį aš gavau nuo Jūsų, ir už laikraštį Liaudies Balsą. Man labai įdomu turėti ryšius su mūsų tautiečiais išsivais, gyvenančiais toli už Lietuvos ribų.

Tiesa, mes labai toli esame vienas nuo kito, skiria mus tūkstančiai kilometrų, bet kada aš skaitau Liaudies Balsą, tai man atrodo, kad mes esame čia pat arti vienas kito.

Aš su dideliu įdomumu skaitau Liaudies Balsą ir man labai įdomus laikraštis ir norėčiau, kad ir toliau lankytų mano namus. Labai malonu turėti glaudžius ryšius spaudoje su mūsų tautiečiais išsivais. Skaitydama laikraštį Liaudies Balsą jaučiu brolišką meilę savo broliams ir seserims. Siunčiu nuoširdžius linkėjimus iš gimto krašto.

Bet aš norėčiau išreikšti ir savo nuomonę dėl Liaudies Balso. Aš noriu pasiūlyti, kad laikraštyje būtų daugiau spausdinama iš tautiečių gyvenimo Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose. Norėčiau, kad Liaudies Balsas mums daugiau papasakotų, kaip lietuviai gyvena: ar išsiblaškę ar kolonijomis, ar turi savo mokyklas, kaip kultūrinis vystymasis eina. Dar norėčiau paklausti laikraščio Liaudies Balso vadovybės, kodėl taip pavėluotai gaunu laikraštį arba kelius numerius iš eilės.

Dovanokit už mano pastabas ir atsiliepinimus, bet kartu noriu padėkoti Liaudies Balso administracijai ir M. Deedui iš Red Lake už suteiktą man tokio malonumo gauti laikraštį Liaudies Balsą, kurį yra laukiamas ir brangus.

Tad baigdamas noriu palinkėti geros sėkmės Liaudies Balso darbuotojams ir labai būčiau patenkintas, kad laikraštis ir toliau lankytų mano namus.

Vladas Mikalauskas

Vilnius.

Nuo redakcijos: Ačiū už pastabas ir linkėjimus. O kas liečia tai, kad LB negreita pasiekia jus ir kartais net keli numeriai, mes negalime nieko pasakyti, nes ne nuo mūsų tas priklauso. Mes išleidžiame reguliariai, laiku.

Pranešimai

Rochester, N. Y.

Sauni vakarienė

Rengia LDS 11-ta kuopa, šeštadienio vakarą, balandžio (April) 30 dieną, Gedinimo salėje, 6.30 val. vak.

Po kiekvienos LDS 11 kuopos vakarienės atsilankiusieji visada duoda kredito už gerą vakarienę.

Rengėjai sakome, kad nenusivilsitė ir šį kartą.

Nuosirdžiai kviečiame visus dalyvauti.

Rengimo Komisija

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 1 d. 2 valandą po piet, savoje svetainėje, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir nares dalyvauti. Bus svarbių dalykų aptarimui.

Patikrinkit narines knyges, ar mokėta šiemet. Jei ne, tai skubiai užsimokėkit, kad nebūtumėt suspenduoti.

Kuopos Valdyba

Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIŲ BALSĖ

Taika per Nusiginklavimą ir Kanados Neutralumą
TORONTO 1960

PIRMOSIOS GEGUZĖS

Apvaikščiojimas ir Mitingas

Sekmadienį, Gegužės 1 dieną, 2 val. p.p.
VICTORY THEATRE
(Dundas ir Spadina)

Programoj: kalbėtojas Wm. Stewart, unijistas iš Vancouverio; žymus darbininkų judėjimo atstovas iš Kubos, Workerio redaktorius Jim Jackson iš New Yorko.

Gegužės Pirmosios Konferencija

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Svarbi paskaita

Penktadienį, balandžio 22, 24 Cecil St., 8.15 val. vakare, bus paskaita temoje: Lenino mokymas ir Kanados ateitis.

Paskaitą duos Stanley B. Ryerson, vienas iš KKP lyderių.

Sykiu bus ir paminėjimas 90-tų metų V. I. Lenino gimimo sukaktuvių.

Kurie tuo įdomiausi, kviečiami atsilankyti.

Gavo stipendiją

Joan Vastokienė, Belickų duktė, Gaižauskų anūkė, 4 metų studentė, gavo \$2,500 stipendiją dėl studijavimo moderniškose architektūrose.

Jos vyras Ronaldas Vastokas linkęs studijuoti primitivišką archeologiją. Jis norėjo vykti į Kanados šiaurę studijuoti eskimų meną, bet žmona nesutiko išleisti. Jie abu prisidės prie kasinėjimo indijonų gyvenvietės prie Pickeringo, į rytus nuo Toronto.

Reporteris

50,000 Pabėgo iš Vakarinės Vokietijos

BONA. — Pagaliau Adenauerio valdžia pripažįsta, kad per metus laiko iš Vakarinės Vokietijos, Berlyno vakarinio sektoriaus, perėjo į Rytinę Vokietiją 50,000 žmonių. Rytinės Vokietijos daviniai rodo kur kas daugiau perėjusių. Vien jaunų, kario amžiaus vokiečių, perėjo 15,000.

Paieškojimas

Paiškau mano sesers sūnaus Vaevo Girvatausko, kilusio iš Lietuvos, Kėdainių apylinkės, atvykusio į Kanadą po antrojo pasaulinio karo.

Prašau atsilipti ar žinantieji jo adresą pranešti, už ką būsiu didžiai dėkinga.

A. Huncher (Garbuienė)
611 Harvey Ave.
Toronto 10, Ont.
Tel. RU. 7-7506

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akintu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Apie 30,000 perėjusių esą tie, kurie buvę čia atvykę iš Rytinės Vokietijos, bet apsižiūrėję padarę klaidą, grįžo atgal.

IVAIRENYBES

(Atkelta nuo 7 pusl.)

jais ir jų šeimos. Kova su stichija ir pagalbos teikimas žmonėms, pralaimėjusiems grumtynes su vande-

nynu, — sunkus ir pavojingas darbas. Dėl atšiauraus klimato negalima sėloje versis žemdirbyste. Seiblio salos gyventojai negali net žuvauti, nes pakrantėmis plaukioti pavojinga. Seiblio gyventojams maistas atvežamas iš kontinento.

Iš tolo jūroje matoma švyturio šviesos juosta. Ji siunčia rūstų perspėjimą: "Jūs plaukiate šalia Seiblio salos — Siaurės Atlanto kapinių".

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dyeris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — priinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta